

A BEVÁNDORLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
327 East 13th Street
New York City
Előfizetési díj:
Egész évre New Yorkban \$3.00
A vidéken 2.50
Egyes szám 3c.

MEGJELEN KÉTSZER HETENKINT: KEDDEN ÉS
PÉNTEKEN.

Szerkesztő: SINGER MIHALY.

Editorial Rooms:
327 East 13th Street
New York City
Subscription:
Per annum, in N. Y. City \$3.00
United States and Canada 2.50
Single copy 3 cts.

Entered as second-class matter January 3, 1905, at the Post Office at New York, N. Y., under the act of Congress of March 3, 1879

IV. Évfolyam. 75. szám. NEW YORK, N. Y., PASSAIC, N. J., PITTSBURG, Pa., 1907. SZEPTEMBER 17-én. IV. Year. No. 75.

MAGYAR IPARFEJLESZTÉS == AMERIKAI TŐKE.

Írta: ZERKOWITZ EMIL.

Az 1904-ik évi st. louis-i nemzetközi világkiállításon történt. A csarnokok leghatalmasabbikában, az óriási iparcsarnokban, hol a nagy kulturnemzetek keltek nemes versenyre az iparművészet jegyében, az Egyesült Államok hatalmas zongoraiparának leg szebb csoportjában gyönyörködve, beszélgetésbe ereszkedtem a csoport intézőjével. Készséggel magyarázott — yankee alapos sággal, igaz szívélyességgel. Egyszerre csak rámutat gyáruknak minuciózus finomsággal kidolgozott, vagyont érő modelljére. Egy hatalmas gyártelep minden részletét bámulatos finomsággal és alapos sággal mutató, kívül-belül teljes hűséggel reprodukáló épület csoport — a hatalmas gyártelep teljes, hű reprodukciója, kicsinyben.

— „Nézzé uram, ezt a remek mintát, ezt a kis, vagyonbakerülő modellt, én a kiállítás után hazámba szeretném küldeni, Magyarországra!“

— „Hát ön magyar?“ — kérdém én — mire kölesönös kimagyarázás után, a honfitársi ismerkedés örömein tulesve, az én kedves ismerősöm, ki nem volt más, mint Somlyó Arnold ur, lelkes hangon, igaz érzéssel magyarázta tovább, hogy ő ezt az épületmintát, mely egy szerény kezdetből a világ egyik leghatalmasabb gyártelepét mutatja be, régi hazájának szeretné küldeni — lelkesítő példaul.

Ez volt első találkozásom Somlyó Arnolddal, ki akkoriban kifejtett eszméit a magyar iparfejlesztés, a magyar nemzeti gazdagodás érdekében tengerentúlról kifejtendő munkásságáról, akkoriban magyarázta nekem először. Ahogy azután állandóbb munkásságra ismét idekerültem az Egyesült Államokba, ismét volt alkalmam beszélgetni Somlyó urral hatalmas terveiről, minden alkalommal tisztelettel adózva nemes törekvéseinek, szülő hazája érdekében. Közbejöttek a hazai politikai krízisek, mik hosszú időre megakasztották nagyobb szabásu magyar gazdasági tervek kivitelét.

De ime, ahogy a politikai harcok elcsen-

desülésével az igaz termékeny munka korszakát látjuk Magyarországon is és boldog örömmel tapasztalhatjuk, hogy éppen az iparfejlesztés érdekében, mindenképpen cél tudatos, nagyarányu, tervszerű és nem éppen csak elméleti, de nagyon is gyakorlatias irányu munka vette kezdetét az erre hivatott kereskedelmi kormány részéről — ez a mi derék honfitársunk újra előáll és most már határozottabb formában, sőt konkrét tervek alapján jelenti, hogy ki akarja venni részét a magyar iparfejlesztés nagy, nemzeti munkájából. *Magyar lelkesedéssel — amerikai munkával.* És mindenekelőtt: *amerikai tőkével.*

Amit „A Bevándorló“ két legutóbbi számában Somlyó ur terveiről közölt, harmonikus összhangban áll azokkal az eszmékkel, miket éppen „A Bevándorló“ már mintegy két év óta hangoztat: AZ AMERIKAI MAGYARSÁG ÉS AZ AMERIKAI TŐKE KÖZREMŰKÖDÉSÉT A MAGYAR IPAR, A MAGYAR NEMZETI GAZDAGODÁS ÉRDEKÉBEN. Propagálása annak az eszmének, hogy nem elég, ha az amerikai magyarság közül azok, kik igazán hűséges szeretettel vannak szülő hazájuk iránt, éppen mutatják, hangoztatják ezt a szeretetüket, hanem azt a tudást, azokat az eszméket, miket új hazájukban szereztek, ismertek meg, értékesíteni, érvényesíteni akarják szülő hazájuk javára is. Az amerikai magyarság ezzel szülő hazája iránt való igaz szeretetének és egyben az új haza iránt való igaz tiszteletének is ad kifejezést. Mert amennyire hasznos, gyümölcsözőtő és éppen az „óhaza“ kivándorlásra készítő gazdasági viszonyaira, kedvezőtlen gazdasági helyzetére hatalmas mértékben enyhítő, gyógyító hatással lehet az a részvétele az amerikai magyarságnak és amerikai tőkének a magyar ipari vállalkozásokban, éppen oly mértékben az amerikai gazdasági eszmék diadalát is jelentené ez a közreműködés. És ez az, ami eszményi szempontból az amerikai közönség előtt rokonszenvenessé teszi mindenekelőtt ezeket a tö-

rekvéseket.

De ez még nem elég. Az amerikai — akár yankee régtől fogva, akár még csak yankee sedett amerikai magyar — sokkal inkább át van hatva a gazdasági vállalkozások előfelteletétől, a biztos, jó befektetést ígérő haszon kilátásának szükségességétől, hogy minden ragaszkodás dacára a szülő hazá iránt, vagy minden tisztelet dacára, melylyel az intelligens amerikai közvélemény Magyarországra iránt viseltetik, nem igen számíthatnánk amerikai közreműködésre, ha a magyar iparfejlesztés, a modern magyar ipari vállalkozásokban való részvétel nem volna egyben a legszebb kilátásokkal feltétlenül biztató vállalkozás. Ezért, ha Somlyó Arnold urnak nem is volna egyéb érdeme még, mint az, hogy vett magának annyi fáradságot, hogy az amerikai nagyipar tekintélyes képviselőivel megértette és ezt további propagandájában még inkább megértetni akarja, hogy a magyar iparfejlesztés munkájában amerikai tőkével való részvétel egyben a *leggyümölcsözőbb befektetést* is jelenti, már ez is olyan érdem, miért Somlyó urat a legteljesebb elismerés illeti. Sulya van ennek különösen azért is, mert ezzel Somlyó ur igen nagy mértékben támogatja azokat a törekvéseket, miket magunk fajtá, itt mégis inkább még idegenként, vendégként működő munkásai a magyar ipari érdekeknek, különösen az amerikai tőke megnyerésére irányuló törekvésünkkel kifejtünk. Rendkívül hatékony támogatást, sőt igen sok tekintetben a leghatásosabb kezdeményezést jelenti az, ha itt polgárjogot szerzett, mindenképpen megamerikaiasodott honfitársaink, kiknek befolyása, tekintélye van az érdekelt társadalomban, veszik kezükbe az ilyen kezdeményezéseket.

Igy itélem meg én is Somlyó urnak ezt a kezdeményező lépését és üdvözlöm szívem melegével, igaz magyaros érzéssel. Mert bizom abban, hogy Somlyó urnak törekvése éppenséggel nem magyaros szalmatűz, mely amilyen hamar lángallobbant, éppen olyan

THE DOLLAR SAVINGS & TRUST COMPANY

magyar osztálya

Vagyon \$1,500,000. Pénzt küld az ó-hazába és a világ minden részébe gyorsan, olcsón és pontosan. Pénzbetétek után 4 százalékos kamatot fizet.

ÜZLETVEZETŐ: BURGER B. LAJOS.

YOUNGSTOWN, O.,

hamarosan, gyújtó hatás nélkül el is hamvad, de az amerikai élelátással és gyakorlatais gondolkozással bíró honfitársnak jól meggondolt, czéltudatos igyekezete. És ezért vélem én is, hogy ezeket a törekvéseket, melyek nyomán hasonló irányban nemes versenyre kelnek majd Amerikában élő honfitársaink, Somlyó ur propagandájának egyik legszebb eredménye leszen, ezért vélem én is, hogy ezek a törekvések egyaránt méltók az amerikai és a magyarországi illetékes körök teljes figyelmére.

Hogy Magyarországon óriási tere van az amerikai vállalkozásnak, az kétségtelen. A ki ezt kétségbevonná, azt vezessük el a new yorki kikötőbe és számoltassuk meg vele az itt partraszálló, egészséges, munkát, legnagyobbbrészt ipari munkát kereső kivándorlótak százezreit. Vezessük el a hatalmas amerikai gyártelepekbe, szövőgyárakba, vasművekbe, bányákba, hol mindenütt találunk magyarokat ezrével és ezrével. Magyar munkásokat, kikről vén Európában azt mondják, hogy a magyar, mint par excellence agrikulatúrállam szülötte, csak a mezőgazdasági munkára alkalmas és nem ipari munkára is, — de akik itt, ebben a hatalmas Unioban, hol mezőgazdaság, ipari munka és kereskedelem harmonikus egyetértésben fejlődik és virul, a magyar munkást gyárakban ipari telepeken, mindenütt megbecsülik, szívesen fogadják és csak azt sajnálják, hogy nincs még több ebből a fajtából. Persze itt azt is tudják és tudja mindenekelőtt a termelő közvélemény, hogy a jól fizetett munkás nem éppen csak termelőeszköz, de *fogyasztó is*, legfőbb biztosítéka a magyaranyu termelésnek. Fokozódó szükségletekkel, a fokozott fogyasztásnak közvetlen tényezője.

És mutassuk meg a kétkedőknek a magyarországi behozatali statisztikát, mit és mennyit hozunk be a magyar határokon, mutassuk meg a kiaknázatlan magyar természeti kincseket, miknek kiaknázására hazánkban sem a kellő tüke, de a vállalkozási szellem és tüke még kevésbé van meg. Utaljunk hazánk páratlanul kedvező *geográfiai helyzetére* — a kulturszükségleteknek mindinkább megnyiló *Balkán* és az azzal határos *keleti országok* szomszédságában. Mutassuk meg nekik a világ egyik leghatalmasabb vízi útját, a *Dunát*, mely elvezet a Fekete-tengerig, mutassuk meg közvetlen, legrövidebb *vasúti összeköttetéseinket* a Márvány-tengerig, onnét tovább Ázsiáig, az új bagdadi vasutvonalat terminaljáig, mutassuk meg nekik az *Adriát*, *Fiumét*, a Levanteval való összeköttetéseknek ezt az ideálisan fekvő központi kikötőjét, elsőrendű vasúti összeköttetéseivel, — meglátjuk, mindezt mit mond majd az élelátásu yankee, ki szokva volt, hogy valóságos pioneer-munkát végezzen, vadonban rengetegben törve utakat az igazi kulturának, iparnak, kereskedelemnek.

És vezessük el azokhoz, akiknek ma kezében van a *magyar iparfejlesztés* dolga, hagyjuk beszélni azokkal, kik hivatásos kötelességüket meghaladó lelkesedéssel, szeretettel kezelik a magyar iparfejlesztés dolgát, mutassuk be a vállalkozni akaró yankeet kereskedelemügyi miniszterünknek, *Kossuth* Ferencnek, ki a számüzetés keserü kenyerét osztva meg halhatatlan emlékü atyjával, nem a diésőség nimbuszában, de a munka, az ipari, technikai munka aczélosító légkörében, angol, francia és olasz ipari telepeken tanulta meg a munka értékét az egyesekre és a nemzet összességére javára, mutassuk be őket és hagyjuk tárgyalni ipari vál-

lalkozások tervei dolgában a modernmagyar iparfejlesztés megteremtőjével, *Szterényi* József államtitkárral, ki valósággal yankee típus, a self made man nálunk vajmi ritkán található példányképe, ki a maga erejével küzdött fel magát mai magas állásába és akinek legújabb iparfejlesztési törvénye és az iparfejlesztés dolgában a pécsi iparoskongresszuson tartott hatalmas beszédében tett kijelentései, irányításai az államférfiúi élelátással párosult gyakorlatias gondolkozásu iparfejlesztő mester erejét bizonyítják, mindenről, és az iparfejlesztést, ipari vállalkozásokat minden téren készséggel támogató előzékenységéről a hatóságoknak, a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének, győzzük meg magyar vállalkozásra hajlandó amerikai barátainkat és akkor valóssággá válnak majd azok a legszebb remények, miket előbb és most újabban Somlyó ur tervei nyomán, éppen „*A Bevándorló*” hasábjain is annyiszor olvastunk.

Mutassuk meg mindezt, győzzük meg minderről amerikai, vállalkozásra hajlandó barátainkat, bizonyítsuk be nekik, hogy kulturállam vagyunk, hol számukra, tőkék számára a gyümölcsötetésre legalkalmasabb tér készen áll. És ami nekik haszon, az haszon lesz hazánknak is. Népünknek, nemzetünknek, nemzeti gazdagodásunknak, kulturánknak!

KÉT KÓRHÁZ.

Az amerikai magyarság ébredése.

Nem lehet elég sokat és elég gyakran arról a két mozgalomról írni, amely az utolsó tíz napon belül létesült.

Riadóként hatott a bridgeporti szövetség főgyűlésének az az elhatározása, hogy menházzal egybekapcsolt kórházat emel. S a lelkesedés, amely arra az elhatározásra visszhangzott, agyontörpítette azt az állítást, hogy mi amerikai magyarok még a gyakorlati tettek ez országában sem birtunk gyógyulni abból a nyavalyából, amelyet egyéb alkalmas szó hiányában a meddő dikciózás mániájának lehet nevezni.

Tudunk cselekedni, ha egységünket meg nem bontják. Tudunk teremteni, ha alkalmas időben czélirányos dologra hívják fel bennünket.

A bridgeporti szövetség elhatározása nagy megnyugvással tölt el bennünket. S habár a szövetség menházakórháza valószínűleg csakis a szövetség tagjainak javára emelkedik, ez a kórház mégis az összmagyarság becsületét fogja öregbíteni, mert *magyar* kórház lesz.

A new yorki Magyar Segélyegyletből kiindult mozgalom *általános* érdekü és ennél fogva nagyobb méretü. Mi mindig azt állítottuk, azt állítjuk most is, hogy a *magyar segélyegyletből* kellett volna már rég kiindulni az amerikai magyarság életét újjáalkotó minden akciónak. Innen kellett volna kiindulnia már csak azért is, mert ez az egylet azzal, hogy a magyar kormány a menház fenntartására évi szubvenziót utal ki az egyletnek, bizonyos mértékben a kormány itteni bizalmasává vált. Ezen jellegénél fogva kötelessége volt ennek az egyletnek az összmagyarsággal tettek útján megértetni, hogy van egy magyar központ, amelyből a magyarság érdekeit felölelő üdvös intézkedések indulnak utnak.

A segélyegylet nemcsak hogy elmulasztot-

ta ennek megcselekvését, hanem éppen ennek ellenkezőjét cselekedte meg mindig. A magyarságot, a magyar szellemet sértő dolgokat hajtott végre mindig. Nincs szándékunkban régi bünöket feleleveníteni. S a régi bünökért a felelősség nem is egyedül a segélyegylet volt vezérembereit terheli. Főkonzuljaink akadékoskodtak mindig. Ők voltak kerékkötői minden magyar mozgalomnak. Vezérelvük ez volt: vesszen a magyar, csak Bécsben találkozunk helyesléssel!

Mindez örvendetes módon megváltozott. Főkonzulunk nemcsak származásánál fogva magyar, de magyar az ő érzelmeiben is. És érzelmeinek érvényesítésére megvan benne a férfias akarat. Ez akarat megnyilatkozásának kedvező következményei máris észlelhetők lépten-nyomon. New Yorkban kidomborodóban van az, amit eddig fájdalmasan nélkülöztünk: **MAGYAR TÁRSADALMI ÉLET.** S ennek a magyar társadalmi életnek a középpontja az, akinek hivatásánál fogva azzá kellett lennie, a magyarság itteni hivatalos képviselője.

Neki tudandó be, hogy a magyar segélyegylet megtette az első lépést nagy czéljainak megvalósítására. **LESZ MAGYAR KÓRHÁZ NEW YORKBAN!**

Előbb a „*Magyar Híradó*”-ban, most a „*Bevándorló*”-ban mi voltunk azok, akik törhetetlenül rámutattunk arra, hogy szobroknál, diszasszloknál szükségesebb a magyar kórház. Mi mutattunk rá hétről-hétre, hogy a magyar ember inkább elpusztul, sem hogy oly helyen keressen gyógyulást, ahol panaszát meg nem értik s ahol ő meg nem ért senkit. Mi kértük folyton laptársainkat, papjainkat, segítenék győzelemre az eszmét, amelynek megvalósításával sok emberéletet mentünk meg a végpusztulástól.

Most meglesz a kórház. Lesz kettő is. A mint mi adományozásra hívjuk fel lapunkban a magyarságot, úgy hívják fel társaink is, úgy hirdessék a papok a szószékről, hogy a legnemesebb ügyet szolgálja az a magyar, aki tehetsége szerint áldoz a kórház czéljaira.

S ha a new yorki kórházban a magyar beteget magyar orvosok kezelni, magyar ápolók vigasztalni fogják, akkor hozzáfognak majd a többi társadalmi kérdések megoldásához, teremthetünk Amerikában oly magyar társadalmat, amely csirájában fog elnémitani minden ellenünk irányuló rágalmat és helyet fog biztosítani nekünk ez ország legműveltebb népei között.

Hoening O'Carroll báró new yorki főkonzul urat pedig arra kérjük, folytassa nemes hévvel egyesítő, buzdító munkáját. Hazáját kétségtelenül azzal szolgálja legjobban, ha idegenbe szakadt gyermekeit közös üdvös célokra egyesíti.

Singer Mihály.

THE RISING SUN
BREWING CO. ☘ ☘

Csehországi módon készülő sör
A legválogatottabb arany árpából, malátából
és mézharmatos cseh komlóból főzük.

FELTÉTLENUL JOBB BARMILY
IMPORTALT SÜRNEL

ELIZABETH, N. J.

Magyarok Amerikában

A MAGYAR SZINTÁRSULAT BEMUTATKOZIK. Szombaton este csak úgy ömlött a magyarság a Terrace Gardenbe, az ujonnan szervezett new yorki szintársulat bemutatkozó diszeloadására. *Ocskay brigadéros*-t adták. Az igazgatóság művészi előadást ígért: *Boros Ferikében* Jászai Marihoz hasonló tragikát, *Bozóky Mariskában* nagy drámai hősnőt, *Fáy Zoltánban* erős temperamentumu hőst. És a magyarság hitt — és csalódott *Boros Ferike* kedves megjelenésű színésznő, de a Jászai Marival való összehasonlítás nem ártott — Jászai Marinak. Boros Ferikéből hiányzik minden elem, amelyből a tragikák készülnek, még csak a hang is. Művészi erőnek csak egyetlen jelenetben adta jelét, akkor, amikor az elfogott és halálraitelt labanczok életét kikönyörögi Ocskaytól. Ebben a jelenetben *Fáy Zoltán* is tehetséges színésznek bizonyult, akinek a jövőben óvatosan el kell azonban kerülnie az Ocskay brigadéros-féle szerepeket. Ehhez a Coriolan-alakhoz nem hozott magával elég erőt. *Bozóky Mariskának* kellemes a dikciója és alakítása, ott azonban, ahol Diliben a temperamentum fékét veszti, cserbenhagyja őt is az ereje. Így az első felvonásban, mikor a „vér“ kiáltással kirohant, attól tartottunk, hogy fuldoklik. *Bozóky Mariska* dicséretére meg kell azonban jegyeznünk, hogy az ő ezerepe igényli tulajdonképpen a legtöbb művészi eszközt s hogy becsülettel küzdött meg a nehézségekkel. *Karacs Imre*, aki egyuttal rendezte a darabot, ügyeljen a szerepbetanulásra. Ő Taricsot adta. Megsugjuk neki, hogy a kuruczkodásnak alapfeltételét alig képezi a torokszakadtából való kiabálás. Ezt különben belátta később ő maga is, mert a darab legkimagaslóbb jelenetében, amikor a vesztőhelyre viszik és ő büszkén visszautasítja Ocskay ajánlatát életének megmentésére, művészi erővel domborította ki a kurucz-jellemet. *Horváth Lajos* Pyber vikáriusa kritikán aluli volt. Rossz, feltétlenül rossz bohózati alakot csinált ebből az előkelő jelenségből, amely a maga valójában központját képezi az egész darabnak. A kisebb szerepekben jól festettek *Thury Ilona*, *Serly Étuska*, *Barta József*, *Heltai Árpád*, *Sarkadi Gusztáv*, *Miskolczy Jenő*, *Nagylaki*. Dicséretet érdemel *Révész Ede*, aki mellest leg megjegyezve, csak műkedvelő.

Az igazgatóságnak melegen azt ajánljuk a figyelmébe, hogy a „*Színházi Lap*“-ban ne csináljon minden áron félistent a színész-csoport minden egyes tagjából. A komoly kritikust ezzel arra kényszeríti, hogy oly mértékkel mérje az előadásokat, amelyet különben egy, a kezdet nehézségeivel küzdő szintársulattal szemben alkalmazni nem volna méltányos. Mi tudjuk, hogy ennek a szintársulatnak fejlődnie kell s ezt a fejlődést buzdítással lehet csak elősegíteni. Ne akarja tehát az igazgatóság sem velünk, sem a közönséggel elhíttetni azt, ami alapjában véve nem is kívánható, hogy kifejlődött és minden tekintetben művészi színvonalon álló társulattal állunk szemben. A tulhajtott hivatalos dicséretekkel az igazgatóság árt a színésznek és árt maguknak a színészeknek. — Nem rikkancsreklám kell, hanem szorgalom és ügyszeretet.

Vasárnap délután *Szigligeti* népszínműve, „*A csikós*“ került színre, sajuos, félig üres ház előtt. Ez előadás sem gördült le simán, de *Heltai*, *Karacs* és *Thury Ilona*

mégis élvezhetővé tették azt és számukra ismételve felviharzott a taps. Különösen ki kell emelnünk *Serly Lajosnét*, aki mint rézszeges asszony igazán művészi alakítást nyújtott.

HALÁLOS TÉVEDÉS. Sulyos csapás érte Berky János new yorki lakos honfitársunkat. Fivére, István, aki a szabolecmegyei Zsurk községből származott New Yorkba, a minap fáradtan tért haza munkájából. Berky Istvánnak a new yorki magasvasutaknál volt jól fizetett munkája. Éjjel dolgozott. Otthon ledült az ágyára és elküldte 14 éves fiát a patikába keserű-sóért. A fiu hozott is és letette a keserűsával telt dobozt az asztalra. Berky, mikor felébredt, félig álomban még, az asztalon levő keserű só után nyúlt. Az asztalon azonban egy másik doboz is volt: réztisztító por. A szerencsétlen Berky keserűs helyett ebből kevert a vízbe és ezt hajtotta fel, amitől aztán öt perc alatt kiszervenedett. A szerencsétlen ember halála szinte megörjítette fiát, aki azóta folyvást a kezét mossa, mert „rá van tapadva a méreg, amivel apámat megöltem“. Berky Istvánt felesége, fia és fivére gyászolja.

FELMENTETT GYILKOS. Említettük, hogy Novák Imre honfitársunk fiát egy Dostal Frigyes nevű fiatal ember lelőtte, állítólag szerencsétlen véletlenből. Ebben az ügyben a rendőrorvosi esküdtszék befejezte a vizsgálatot és Dostal Frigyes védekezését elfogadva, ezt felmentette. Novák Imre az ő fia gyilkosának felmentésébe nem akar beleenyogni. Darrin alügyész segítségével folytatja a nyomozást annak kétségtelen megállapítására, vajjon fia csakugyan véletlennek esett-e áldozatul, vagy sem.

RÉTHY LAURA HANGVERSENYE. Még csak néhány nap választ el bennünket a nagy művészi eseménytől, *Réthy Laura* hangversenyétől. *Vasárnap*, e hó 22-én lesz a hangverseny a *Terrace Gardenben* megtartva. Akik még nincsenek belépőjegyek birtokában, siessenek jegyük megvásárlásával. Értesülésünk szerint az érdeklődés oly nagy, hogy a terem kicsinynek fog bizonyulni. A műsor változatos olyannyira, hogy a magyar énekművészet minden ágát felöleli.

MOLNÁR SÁNDOR SIKERE. *Molnár Sándor* honfitársunk, a new yorki magyar kolóniának e tekintélyes alakja, nem elégedett be azzal, hogy a St. George-féle országos hírű bortermelő vállalatnak a lelke, s vegyészeti tudását is érvényesíteni akarta. Sikerült neki oly szert összeállítani, mely az amerikai vizet annyira megtisztítja, hogy a legfinomabb német sörök előállítására alkalmassá válik. Molnár ur e szer előállítására gyárat létesített s most az amerikai serfőzők napról-napra elhalmozzák őt megrendelésekkel. Molnár ur e sikerének annyival inkább örülünk, mert ő minden jobb magyar ügy lelkes és áldozatkész támogatójának bizonyult mindig.

MAGYAR SZÉNÁNYA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG. Örömmel értesülünk arról, hogy a magyar bányarészvénytársaság a magyarság legszélesebb rétegeinek érdeklődését vonta magára. A magyar részvényesek száma napról-napra gyarapodik s így máris biztosra vehető, hogy ez a magyar amerikai vállalat kizárólagosan magyar kezekben fog maradni. A vállalat előnye az, hogy azok, akik részvényeket vásárolnak, egyuttal állandó munkát kaphatnak a bányában. Aki a magyar bányatársaság felől bővebb felvilágosítást akar, vagy részvényeket kíván venni, forduljon levélben BORS GYULA urhoz,

1030 Market street, WHEELING W. Virginia.

ÖNGYILKOS MAGYAR FIU. Pennsylvania állambeli *Morgantown*-ból jelentik lapunknak, hogy ott a Szabó Bandi nevű 12 éves magyar fiu agyonlőtte magát. A fia gyermeki csintalanságot követett el, amiért apja elpáholta őt. Efelőtti elkeseredésében követte el azután végzetes tettét. Bandi öngyilkossága édesapját annyira leverte a lábáról, hogy ő is öngyilkosságot akart elkövetni, de idejekorán észrevették s így megakadályozták a kétségbeesett tett elkövetésében.

HÁROM MAGYAR ÁLDOZAT. Pennsylvania állambeli *Scott Haven*-ban a munkának három magyar áldozata van: a székelyudvarhelyi *Demeter Péter* és *Bisztránszki János* és *Mihalocsik János* Zemplénmegyéből. Demetert a villamos áram ölte meg, másik két honfitársunkat pedig egy leomló kötömb zuzta agyon. Demetert a református, Mihalocsikot és Bisztránszkit a katolikus vallás szertartása szerint temették el.

PASSAICI HIREK. *Bencze János* passaici tudósítónk írja, hogy az ottani műkedvelők, akik már sok élvezetes estélyt szereztek Passaic magyarságának, e hó 25-én Rónaszékinek „*A méltóságos csizmadiá*“ című vígjátékát fogják színrehozni. — SZÜRETI BÁLT rendez szeptember 21-én a Mokrai-testvérek termében a *Szent Erzsébet Női Egylet* 25 centnyi belépti díj mellett. Mindkét multság iránt nagy az érdeklődés.

NYILTTÉ R.*

AZ IGAZSÁG ÉRDEKÉBEN.

A *Bevándorló* tek. szerkesztőségének New York.

Tisztelt szerkesztő ur! Nagyon kérem, hogy az alábbi soraimnak „*az igazság érdekében*“ becses lapjában helyt adni szíveskedjék.

Becsés lapjának 73-ik számában *Korács Lajos* plébános urnak egy nyilatkozata jelent meg. A Főur nem akarja megfizetni a kitűzött 100 dollárt, de hazugnak nevezi *Kubinyi Victor* plébános urat, pedig a „*Temesvári Hírlap*“ szerkesztőjének a 1 v. l. b. 1 világosan olvasható, hogy ott csak az aláírás tünt fel más-más kézírásnak. *de arról egy szó sincsen abban a levélben, hogy azt gépen kopogtatták-e. arany kézzel írták.*

Én a magam részéről továbbra is fenntartom a Főur által ez év márczius 1-én közzétett nyilatkozatot és követelem, hogy a 100 dollárt fizesse ki.

Hogy azt megkapom-e, az most már Kubinyi plébános urtól függ.

PÁRTOS PATIKÁJA

Igazi magyar gyógyszerész

160 Második Avenue, 10-ik utca sarkán,
NEW YORK.

Telefonszám: 4288 Orchard.

Orvosságokat magyarországi módszer szerint készit.

Telefon utján is megrendelhető.

PARTOS CREAM

Egy tudományos arcbőr életető. táplálja az arcbőrt s megakadályozza a ránczok és vonások képződését.

35 centes, 65 centes és 1 dolláros tégelyekben. Lilliom szappan. fűfájás elleni porok. bajszkötő a legnagyobb választékban.

Pósta utján is megrendelhető.

Sérvkötők és sebészeti szerek jutányosan kaphatók.

Tiltakoznom kell azonban ama hang ellen, melyet Kovács Lajos főúr a nyilvánosság előtt velem szemben használt.

Szegény és lehet, hogy tanulatlan, de józan eszű munkásember vagyok, de azért nem feledkeztem meg a tisztességről a Főúrral szemben. S mégis Kovács főúr nem marad meg a tárgy mellett, de az én személyemnek a legszemérmertlenebb letiprásával akarja magát védelmezni a nyilvánosság előtt. Ezek után a következőket tartozom még kijelenteni:

Szégyenlem azt, hogy egyházközségemnek olyan papja van, aki művelt ember léte még a nyilvánosság előtt is megfélekedzik a tisztességes hangról.

Szégyenlem azt, hogy olyan ember tolt fel magát a new yorki magyarok élére, aki tudva nem mond igazat.

Szégyenlem végül azt, hogy akadt Amerikában egy olyan magyar pap, aki azt tudja nekem vétkemül, hogy — magyar vagyok.

A magam részéről ez ügyben még csak azt tartom kötelességemnek kijelenteni, hogy mikor főtisztelendő Kovács Lajos ur azt állítja, hogy az egyháztanácsosok engem a saját kebelükből kigolyóztak, mondom, mikor ezt állítja, akkor a főtisztelendő ur nem mond igazat, mert én erről a tisztségről husvét hétfője előtt két héttel magam mondtam le.

Ezek után a nagyközönség elbírálására bízom főtisztelendő Kovács Lajos urat, úgy is, mint papot, úgy is, mint embert s kijelentem, hogy mindannak daczára, hogy a new yorki magyar katolikusoknak ilyen papjuk van, én továbbra is megmaradok tisztességes MAGYAR embernek.

A tek. szerkesztő urnak köszönetet mondok azért, hogy ezen kényes ügyben rendelkezésemre adta becses lapjának hasábjait és vagyok

Kiváló tisztelettel
Szvergyán Péter, 160 East 3rd street.

* Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

PITTSBURG ÉS VIDÉKE.

Rovatvezető: dr. Hódinka Tivadar,
1040 Forbes street, Pittsburg.

MAGYAR KÖNYVTÁR A „CARNEGIE INSTITUTE”-BAN. Élénk emlékezetünkben van még az az impozáns ünnepély, amelynek keretében a tudomány és szépművészeteknek Carnegie András, az „aczelkirály” által Pittsburgban emelt palotája, a „Carnegie Institute”, rendeltetésének átadatott.

Megnyílt a hatalmas könyvtár is, amelyben az egyes nemzetek szellemi kincseinek képviselői, a csinos, elegáns kötetek, külön-külön osztályokban sorakoznak. Csak a „magyar osztály” hiányzik. Ám ennek megvan a maga szenzációs érdekességi háttere: a magyar osztály azért hiányzik, mert a „Carnegie Institute” intézősége külön magyar könyvtárszobát akar berendeztetni. A legjobb forrásból merített ezen hírnek érdekes a meséje is. Az alleghenyi „Carnegie Library”, midőn a „Carnegie Institute” könyvtárának összeállítását végezte, Weinberger Jenő pittsburgi hírneves magyar könyv-nyagykereskedőt bízta meg, hogy állítsa össze a magyar osztályba veendő könyvek jegyzékét. Weinberger Jenő eleget is tett a megtisztelő megbízatásnak és oly könyvjegyzéket állított össze, amelyben képviselve van a magyar irodalom minden jelese, kezdve „a klasszikusok”-on, végezve a modern korok íróin. A könyvek mesteri kézre valló összeállítás és kronologikus csoportosítása annyira megnyerte az intéző körök tetszését, hogy bár az előirányzott összeg 5000 dollárra szült, a költségtervezetet pártolólág terjesztette Pittsburg város tanácsa elé. A tanács ki is utalványozta az összeget, de folyósítása, minthogy a város mult évi számadása tudvalevőleg 300.000 dollárnyi deficizzel zárult, a jövő évre maradt, amikor a magyar szellemi termékek külön termet fognak kapni. Gondoskodás történt arra nézve is, hogy ez új magyar könyvtár belső berendezésében úgy mint a könyvek kötésében is, a magyar izlés, karakter és stil kifejezésre jusson.

BEIRATÁSOK. Az alleghenyi „Western Theological Seminary”-ben szept. 17-ikén kezdődnek a beiratások. Ez intézetben tudvalevőleg számos magyar ifju készül a lelkes pályára s ez évben, mint hirlik, ismét négy új növendékkel fog szaporodni számuk.

KLUBÉLET DUQUESNEBEN. A „Duquesnei Magyar Független Politikai Klub”, amelynek dicséretreméltó célja az, hogy a Duquesne és vidéki magyarság politikai értelemben vett érvényesülését munkálja, hogy e magyarságnak szerepet juttasson az új haza „közélet”-ében: október hóban ismét megkezdte gyűléseit és a választási harcokra szervező munkáját. A klub élén a duquesnei magyarság legtekintélyesebbjei — Béda János, a Tomcsányi-bank vezetője, Barna János, Smirbel József, Silbert István, Vasinszky István stb. — állanak, akiknek személye és a multban kifejtett tevékenysége jó garancia a jövőre nézve is.

ZIVATAR. Pittsburgot f. hó 11-én este afféle „fiók-felhőszakadás”-nak is beillő hatalmas zivatar látogatta meg. De bár a város hegyes-völgyes utcáin árként hömpöly-

gött a víz s a villamosok valóságos patakokban lubiczkoltak, a kellemetlen vendég nagyobb károkat nem okozott.

LENGYEL SÁNDOR ur, mint a pittsburgi iroda megbízott ügynöke, előfizetési díjak felvételére és nyugtázására fel van hatalmazva.

ÜZLETVÉTEL DUQUESNEBEN. Max Schwartz Duquesne Ave. 27. szám alatti jó hírű szállodáját, az „Eagle Hotel”-t megvette S. S. Blau előnyösen ismert honfitársunk s üzletét, amelyben kitünő ételek, italok és szivarok kaphatók, ajánlja a magyarság pártfogásába. 4

KOVÁCS ARTHUR ELEK ur

Illinois állambeli EAST ST. LOUIS-ban és környékén képviseli lapunkat minden tekintetben. Ottani honfitársaink ügyes-bajos dolgaikban forduljanak hozzá. Czime: 719 So. 10 street, East St. Louis.

HUNFALVY HUGÓ

Hites ügyvéd és jogtanácsos, közjegyzői hivatal.

Iroda a főpostával szemben.

231 BROADWAY NEW YORK City.

THE CITY BANK CO.

Biztos, erős, megbízható.
Takarékbetétek után 4 százalékot fizet.
10 Ave. és Pearl st. sarkán.
SOUTH LORAIN, Ohio.

THE ORIENTAL BANK

A Keleti Bank

182-184 BROADWAY, fiók a Bowery és Grand street sarkán, NEW YORK

Tőke és felesleg \$1,850,000

R. W. JONES, Jr. elnök
LUDWIG NISSEN, ERSKINE HEWITT, CARLES J. DAY alelnökök
Geo W. ADAMS, pénztáros

NELSON G. AYRES, első alelnök
R. B. ESTABROOK, helyettes pénztáros
LEOPOLD FRIEDRICH, a külföldi osztály vezetője

SZIVÉLYESEN MEGHIVJUK ÜZLETI ÖSSZEKÖTTETÉSRE
KÜLFÖLDI PÉNZEKET VESZÜNK ÉS ELADUNK UTAZÓK SZÁMÁRA HITELLEVELEKET FOLYÓSITUNK
IMPORTÁLÓ KERESKEDŐKNEK ÜZLETI HITELT BIZTOSITUNK
VESZÜNK ÉS ELADUNK MAGYAR ÉS OSZTRÁK ÉRTÉKPAPIROKAT.

AMERIKAI DOLGOK

EZREDÁTHELYEZÉSEK. A hadügy-minisztérium rendelkezése szerint a Philippini-szigeteken állomásozó ezredeket újakkal cserélik fel. Visszakerül ennél fogva a 24. gyalogezred is, mely négerekből lett toborozva. Az egyik batallion Watertownba, a másik Fort Ontarioba megy állomásra. Mindkét hely New York államban, tehát abban az államban fekszik, mely az ezred tulajdonképpeni otthona.

ÖNGYILKOSJELÖLT SIKKASZTÓ. New Orleans városában Letten Károly adóhivatali magasabb rangú alkalmazott 100 ezer dollárt sikkasztott s aztán eltűnt. Letten nagyon megszeretett egy néger asszonyt s az elsikkasztott pénzek nagy részét neki adta, aki azokon spekulációra telkeket vásárolt. Letten nagyon megbánta tettét s mint a legtöbb efféle ember, öngyilkos akart lenni. Két napig sétált fel és alá a Mississippi partján, de sehogy sem volt elég bátorsága ahhoz, hogy a hullámokba vesse magát. A sok sétálás végre feltűnt egy rendőrnek. Oda ment s aztán jött a letartóztatás és Letten vallomása telekvásárló néger szerelmeséről.

RAB-VÓLEGÉNY. Kevés ember dicsekedhetik oly hosszú és kínos mátkasággal, mint Maher János, aki a Massachusetts állambeli Worcester leggazdagabb polgárának, Leach-nek leányát jegyezte el magának 4 év előtt. Maher azonban az eljegyzés után pár nappal bajba keveredett. Sikkasztás vádjai miatt elfogták és negyedfélelvi fegyházra ítélték. Maher most került ki a börtönből és Leach kisasszony, aki nem hisz vőlegénye hübnőségében, október 8-án lép vele oltár elé.

TEPLOMI ÉNEKES ÉS A VASÁRNAPI MUNKASZÜNET. Bolondabb helyzeteket bohózatban sem lehet teremteni, mint a minők a vasárnapi munkaszünetről szóló törvény végrehajtásával South Fork-ban és Mt. Holly-ban kerekedtek. South Forkban a polgármester ragaszkodott a törvény betűjéhez és még a villamos vasutak közlekedését is betiltotta. Mt. Hollyban pedig egy cukor és szivarkereskedő üzletét záratták be. A boltos azonban nem hagyta annyiban a dolgot, ügyvédet fogadott és annak útján kijelentette, hogy ő csak az esetre tartja zárva vasárnap az üzletét, ha látja, hogy a törvényt részrehajlatlanul hajtják végre. Kéri ennél fogva, hogy a templomi énekest is tiltsák el az énekléstől, mert vasárnap a törvény értelmében neki sem szabad dolgozni.

HUSZ SEBESÜLT. Wyoming állambeli Rock Springen bányalégrobbanás történt, mely az éppen a tárnába leszállni készülő 40

munkásból huszat súlyosan megsebesített. A robbanás alkalmával több száz ember lent dolgozott a bányában, de azok közül egy sem sebesült meg.

MEGÁLMODTA A VESZÉLYT. Mikor a Pennsylvania állambeli Harrisburgban Burd James, a Northern Central vasut buffaloi expresszvonatjának mozdonyvezetője rendes munkáját felveendő, jelentkezett, elmondta, hogy megálmodta, miszerint Dauphin és Halifax között földcsuszamlás következtében szerencsétlenség fogja érni a vonatját. Nevettek rajta. De azért Burd Dauphin és Halifax között még sem mert csak lassítva haladni. Ez volt a szerencséje. Az említett két helység között tényleg földcsuszamlás történt, melynek következtében a sinek annyira meglazultak, hogy a gyorsan haladó expresszvonatnak okvetlen ki kellett volna siklani.

MIT CSINÁLJANAK A HINDUKKAL? Kilencszáz hindu érkezett a canadai Vancouverbe, akik számára nincsen munka, és akiknek pénzük sincs. A kormány a 900 ember visszaszállítását rendelte el, mert addig, míg 900 ember számára munka akad, a kormány nem tarthatja őket államköltségen, mert az csalogatása lenne a munkakerülőeknek.

MEGNÉMULT GYILKOS UJRA BESZÉL. Öt esztendő előtt Pesendorfer János, aki apósát a Pennsylvani állambeli Chestnut Hillben meggyilkolta, a tárgyaláson az életfogytiglani ítélet kihirdetésekor — felmentésre számított — a nagy ijedtségből kifolyólag elvesztette beszélőképességét. Orvosi vizsgálat után börtön helyett az örültek házába csukták. A néma gyilkos tegnapelőtt hirtelen megszólalt: „Megint udok beszélni.“ Öröme határtalan volt és még az sem csökkentette, hogy most már átszállítják a fegyházba.

LEZUHANT A MAGASBÓL. Myers Carrie hires léghajósno a New York állambeli Oleanban nagy közönség előtt léghajón felszállott 400 lábnyi magasba és onnan esendesen akart hulló-ernyővel leszállani. Az ernyő azonban felmondta a szolgálatot és a szerencsétlen léghajósno lezuhant egy körkásra, ahol halálra zuzta magát.

HUSZONNÉGY HALOTT. A Boston és Maine vasutársaság egy mellékvonalán összeütközött egy tehervonat a Quebec-expresszvonattal. A teljes erővel haladó vonatok a szó szoros értelmében roncsokká zúzódtak. Az expresszvonatnak 24 utasa életét veszítette és számosan megsebesültek. A szerencsétlenséget hibás távirójelentés idézte elő.

A Nagyvilágból

URALKODÓK TALÁLKOZÁSA. Vilmos német császár és Alfonz spanyol király egy budapesti kábelstúrgöny szerint Frigyes főherceg baranyai vadászterületén a jövő hónapban rendezendő nagy vadászatra megjelenésüket megígérték.

AUSZTRIA ENGED. Bécsben javában folynak a kiegyezési tárgyalások, melyen Wekerlén kívül Kossuth, Apponyi és Darányi miniszterek is résztvesznek. Egy Budapestről érkezett hír azonban, állítólag, nagyon megzavarta az osztályokat számításukban. Az a hír hallatszott ugyanis, hogy a magyarok ismét felvetik az önálló magyar hadsereg kérdését. Ez a hír volt az, amely az osztrákokat arra bírja, hogy engedjenek és a magyar követeléseket teljesítve létesítsék a kiegyezést, ami természetesen nagy karavárost fog előidézni.

VESZEDELEMBEN A CZÁR. A czár, aki családjával együtt a Standard-yachton tölti nyarát a finn partok közelében, majdnem elődjei szomorú sorsára jutott, hogy t. i. nem természetes halállal mulik ki. Hajója sziklazátonyra futott és a czári családnak sietve kellett a sülyedő hajóról menekülnie. Daczára annak, hogy a hajó valamennyi emberét megbízhatónak tartja a czár, azt hiszik, hogy a hajót szándékkal futtatta fel a legénység, remélve, hogy a czár nem lesz képes menekülni.

A KEGYELEM. Franciaország kormányának programjában befoglaltatik a halálos ítélet eltörlése. A napokban volt a végtárgyalása egy Soleillant nevű embernek, aki vadállati kegyetlenséggel gyilkolt meg egy 12 esztendőös leánykát. Halálra ítélték és a nép mely szinte erőszakolta ezt az ítéletet, tombolt örömeiben. Az elítélt azonban kegyelmet kért az elnöktől, aki a halálos ítéletet életfogytiglani fegyházbüntetésre változtatta.

SZENT HARCZ. A mórok casablancái nagy veresége nem lohasztotta le a harcizkedvet. Készülődnek mindenütt, csempézik a fegyvereket és, csak hogy szabaduljanak a kenyérfogyasztóktól, az elfogott zsidókat olcsó pénzért adják el. — Mulai Hafid Marokkó városában tartózkodik, ahol közelebb kikiáltják szultánnak.

A MAGYARORSZÁGI NÉMETEK JAVÁRA. Egy bécsi egylet, mely a magyarországi némettség támogatását tűzte ki célul, Bécsben egy gyűjtőállomást szándékozik létesíteni, amelynek útján a magyarországi németek magyar közvetítés elkerülésével értékesíthetik terményeiket. Ezzel a Magyarországot súlyosan érintő tervvel lapunk jövő számában vezércikkben fogunk foglalkozni.

KNAUTH, NACHOD ÉS KÜHNE

Pénzutalványok és hitellevelek a világ minden részére
Örökségeket és követeléseket pontosan behajtanak

15 WILLIAM STREET NEW YORK

A BEVÁNDORLO

A Magyar Bevándorló és az Amerikai Magyarok Közé
kezes szomszédos folyóirata

Minden kedden és pénteken
A „Bevándorló” újságvállalat: Makray Aladár.
Szerkesztő

SINGER MIHALY.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal

327 East 13th Street, New York
Telefonszám 4350 Orchard

Pittsburgi iroda: 1040 Forbes street, Pittsburg, Pa.
Irodavezető: dr. Hódinka Tivadár.

ELFIZETÉSI FELTÉTELEK

New York város és Canada egész évre \$3.00
Egy. Államok egész évre 2.50
Magyarország egész évre 4.00

THE IMMIGRANT

Periodical devoted to the interests of immigrants
from Hungary and of Hungarian Americans

Issued every Tuesday and Friday
Published by the "Immigrant" Publishing Co
Aladár Makray.

Edited by

MICHAEL SINGER

Editorial Rooms 327 East 13th Street, New York.
Telephone 4350 Orchard

Pittsburg offices: 1040 Forbes street, Pittsburg, Pa.
Manager: dr. Theo. Hódinka.

SUBSCRIPTION RATES

For New York City and Canada 1 year \$3.00
For the U. States 1 year 2.50
" Hungary 1 year 4.00

Szilánkok

— Az a kocsi, amelyen a kiegyezés dolgát előbbre akarták vinni, megint kátyuba akadt. Abbanhagyták a tárgyalásokat. A jó Isten a megmondhatója annak, hogy hányadszor.

* * *

— S még mindig nem tudják, nem akarják ebből levonni a konzekvenciákat. Bécsben még mindig nem akarják megérteni, hogy elmúlt annak az ideje, hogy a császárvárosban diktáltak, Magyarországon meg szépen engedelmeskedtek. Hogy is mondta Andrássy Gyula? „Megtudunk lenni Ausztria nélkül s ha kell, Ausztria — ellen.

* * *

— Georgiában a kisgazdák, a farmerek gyűléseztek és határozati javaslatban tiltakoztak a további bevándorlás ellen. Mert, — így okolták meg határozatukat a farmerek — ez az ország maholnap nem lesz képes eltartani lakosságát.

* * *

— Más helyütt meg azt a panaszt hallottuk, hogy a farmerek nem képesek termésüket fedél alá vinni, mivel hiányzik a munkáskéz. — A georgiai farmerek félnek az éhenhalástól, mert nagy a munkások beözönlése. Más államokban pedig inségre jutnak a farmerek, mert ninesen munkásuk. Amerika tehát ebben a tekintetben is az ellentmondások országának bizonyult.

* * *

— Amerikában a többi nyavalyákhöz most egy legújabb betegség szegődött: a válrokonság. Pál beleun a feleségébe. Egy más szoknya után boldogul s tettét a válrokonság hangzatos jelszavával fedi.

* * *

— Amennyire igaz, hogy a házasság szentségének alig felel meg, hogy egymáshoz ma-

radjon lánczolva egy emberpár, amelynek szivéből minden rokonérzés kihalt, annyira veszedelmes hangzatos jelszavaktól tenni függővé a házasság intézményét különösen itt Amerikában, ahol a törvényhozás nem-bánomsága folytán amúgy is gyenge alapon nyugszik a társadalomnak ez az — alapja.

A JÖVŐ ÉS A FÜGGETLENSÉGI PÁRT.

Irta: Holló Lajos.

„Magyarország”-ból vesszük át ezt a cikket:

A czirkuszok a nyári tátongó ürességet díjbirkózók szerződésével akarják megszüntetni. Hadd gyönyörködjék a publikum, hogy egyik akrobata hogy gyömszőli le a másikat. Arról kevés embernek van perze fogalma, hogy mindez a dolog előre megállapított program szerint folyik le. A szerződöttett artistának bizony van jó dolga, hogy komolyan vegye az ő szerepét. Hiszen neki még sok kánikulában kell mesterségével megkeresni gazdájának is, magának is a kenyeret.

A politikai czirkuszban is neki bocsátják így a nyári kánikulában egyes emberek a birkózó akrobatákat. A „67 és a 48” ugyancsak gyömszőlik most egymást. Szinte beleizzadnak annak a bizonyításába, hogy melyik közülök az erősebb. A 48 zömökebb, gyorsabb és tagbaszakadtabb. De a 67 simulékonyabb, hajlékonyabb és ügyesebb. Így fogódzkodnak össze és hajlonganak jobbra és balra. Mintha egész komolyan menne közöttük a mérkőzés. Pedig Isten bizony egyiknek sincs kedve kárt tenni a másikban.

A különbség a kétféle czirkuszmutatvány között mégis megvan. A valóságos czirkuszra van publikum, de a politikai czirkusz hasonló mutatványaira ma már balek alig akad.

Senki se veszi már komolyan, hogy most más dolgunk sincs, mint a 67-es párt és a 48-as párt egymással való viaskodásait nézni. Hogy ezek hogy küzdenek, hogy harcolnak és hogy békülnek ki egymással. Ki gondol most arra, hogy páros viaskodást rendezzen a két közjogi párt között. A mostani kormányzat bizony nem arra vállalkozott, hogy a 67-es alap híveit és a 48-as alap híveit egymásra uszítsa, hogy ezek egymással marakodjanak és civakodjanak.

Van ennek a mai kormányzati rendszernek elég nagy és komoly feladata. Arra vállalkozott, hogy azt becsülettel keresztülvigye. Elég nehéz minden irányban a helyzete. Fent és lent akadályt akadályról gördítenek utjába. Ha minden erejét és minden figyelmét összeszedi is, akkor is kemény munkájába kerül, míg magát mindenen keresztülvágja.

Hogy gondoljon arra, hogy még a 67-es és 48-as problémákkal is megbirkózzon, új pártokat alakítson, a régi pártprogramokat sutba dobja és fenekestől felforgasson minden pártéletet.

Ha komoly dolog volt, hogy átmeneti kormányt alakítunk, hogy a pártprogramokat az átmeneti idő alatt nem érvényesítjük, hogy komolyan és becsületesen megvalósítjuk azt, amire vállalkoztunk, akkor legheylesebb, ha mindenki ehhez alkalmazkodik.

Alig hihető, hogy legyenek olyan emberek is, akik előtt mindez csak komédia lenne és a megritírálnak és publikumbecsapásnak egy újabb fajtája. Nem a vállalt feladatok

megoldása lenne a fődolog, hanem egy új pártalakulás keresztülcsempészése.

Hiszen akinek nagyon fáj a foga valami új pártalakulásra, válogathat most is kedvére. A haladópart csak eléggé új párt, hozzá állhat bárki is. A radikális párt is új párt, ehhez is be lehet állni. Sőt az újpart is még mindig új párt, ennek pláne csak elnöke van, tagjai nincsenek. Szívesen veszik itt is, ha beállnak a glédába. Minek ezekkel a felesleges konkurencziával?

„Az általános választói jog alapján összeülő új parlament fog a nemzet további sorsa felett határozni.” Ezt a politikai axiómát hirdette a kormány és minden párt az egész országban. Most ebben a haldokló országgyűlésben akarnának egyesek összeállni és gimpliket fogdosni egy újabb pártalakulás céljaira. Van olyan bolond, aki elhiszi, hogy akár a király, akár a nemzet felülne egy ilyen kóklermesterségnek?

Az általános választói jog alapján kell az új országgyűlésnek összeülni. Nem hogy minden siheder turkáljon a nemzet legszenőbb érdekeiben, hanem hogy a mai korlátozott, elavult szűk keret dőljön össze és a nemzet széles, nagy rétegei szólitassanak harcra az alkotmány védelmére. Ezt mindenki így vallja és hirdeti.

Minek tehát most előre okoskodni és adni a kis ravaszt, mintha nem kellene bevárni a nemzet újabb ítéletét. Mintha el lehetne egy kis lealázó megalkudással háritani a bekövetkezendőket.

És mik lesznek azok a bekövetkezendő dolgok? Előreláthatólag a függetlenségi párt nagy megerősödése. Mindenki megvan arról győződve, hogy a nemzet ki fogja mondani újlag ítéletét a 67-iki rendszer felett.

Ki fogja mondani kétségtelenül, hogy nem akarja a régi uralom folytatását. Nem akar egy új szabadelvűpartot. Nem akar tovább sorvasztó politikát üzni. Ellenben nemzeti erejét ki akarja fejteni minden irányban.

Egyesek csodálkoznak. Mi az, hát a függetlenségi párt nem akar meghalni? Érvényesülni akar, kormányt akar alakítani, keresztül akarja vinni elveit?

De hiszen mi az ördög történhetnék más. Ennek a mostani szövetkezésnek, amint a kötés lejárt, végének kell lenni. Ha egy párt az országgyűlésen az új választáson többségre kerül, nem hárihatja el magától parlamenti kötelességének teljesítését.

Képzelte valaki valamikor olyan poltrónak a függetlenségi pártot, hogy ha többségre jön, még kormányt sem vállal és még csak meg sem kísérel elveinek keresztülvitelét? A világ leggyávább és legkiskorubb politikussai ülnének azon a párton, ha önmaguk szökének meg kötelességeik teljesítése elől.

Kétségtelen, hogy minden nemzeti erő nem lesz az új választás után sem a függetlenségi párt táborában. Lesznek még mindig, akik a 67-iki alkotások formáságaihoz — bár nemesebb tartalommal — ragaszkodnak. De vajjon ezek akadályozzák-e majd, hogy a függetlenségi párt leendő megegyezése az uralkodóval, a nemzetre nézve minél nagyobb megnyugvást hozzon létre? Hiszen ezek is csak a nemzet ügyét akarják szolgálni és ha a függetlenségi párt ledöntvén a régi, rozszant és elavult formákat, a nemzet javára minél több eredményt bír elérni, ennek minden igaz hazafi csak örvendeni fog.

A keresztülvitelben bizonyára a legjobb erők sietnek majd a nemzet javán munkálkodni. A harcot azonban, az alkudozást és remélhető megegyezést más nem viheti

keresztül, mint maga a függetlenségi párt. Ezt nemcsak a parlamentarizmus alapelve diktálja így, — amely a nemzet ismételt szabad akaratnyilvánítása előtti meghajlást követel, — de a természetes és józan ész is így kívánja. Ki várhatja a 67-es alap régi előszeretetekben felnevelkedett emberitől, hogy ők munkálkodjanak közre egy új kiegyezés és egy új rendszer megteremtésében?

Sokan nem biznak hozzá, hogy a függetlenségi párt sikereket fog elérni.

Édes Istenem, hogy ki, miben bizik és miben nem bizik, az teljesen egyéni dolog. A csüggettegebb, lemondóbb természet semmiben sem bizik. A vakmerőbb ismét mindenben hisz. De van e kettő között középut is. Küzdeni, harcolni, de nem mindent kockáztatni, de nem is mindenben megretírálni.

Természetes, hogy a dinasztia előítéletei mellett a dolog nem fog nagyon könnyen menni. Ellenségeink is vannak szép számmal. De miután mi nem a dinasztia jogai és érdekei ellen törünk, miután mi meg vagyunk róla győződve, hogy a Habsburg-dinasztianak legnagyobb ereje és erőssége mindig a kielégített magyar nemzet lesz, ennek következtében majd csak megérti a dinasztia is a mi törekvéseinket.

Végre neki is vannak veszélyeztetett érdekei. Nincs éppen körülvéve jóakarókkal és barátokkal, neki sem áll érdekében a magyar nemzet igazi, odaadó hűségét és ragaszkodását magától eltaszítani. Különösen, amikor a magyar nemzet semmit sem követel, ami a dinasztiaé, csakis azt, ami őt joggal illeti és ami az ő anyagi és szellemi fejlődéséhez elengedhetetlenül szükséges. Ezt sem hűségéből, hanem eminens nagy nemzeti érdekből.

Aki nem bizik, hát végre is, az nem harcol, de aki hisz és bizik a nemzet jövőjében és erejében, az harcol és eszéágában sincs a küzdelmet kardcsapás nélkül feladni. Ellenkezőleg.

Furcsa tapasztalatuk is lenne a Habsburgoknak újabb a magyar állapotok felett. Ennek a népségnek csak hatalmat kell adni. A vezetőit álláshoz és címekhez kell juttatni. Egy kicsit megfenyegetni nemzetiségi hókuszpókuszokkal, pénzért egy-két külföldi ujságban jól leszidatni, és egyszerre vége van minden bátorságnak.

A nemzeti becsületnek is van azonban valami részecskéje a dolgokban. Elkezdettük férfias lelkesültséggel a nemzeti jogokért való harcot. Most aztán elpárologjunk, mint a kámfor? Mindössze az lenne a különbség, hogy Tiszák, Münnichék, Szöcs Pálék, Perczelék helyett mások ülnek bent az állásokban. Megenegedhető dolog volna ez? Hozzájárulhatna ehhez a függetlenségi párt?

Azért legjobb, ha békét hagynak annak az örökös új pártalakulásnak. A 67-es és 48-as pártnak eszéágában sincs most harcot folytatni egymással. Egy-két izetlenkedő politikus munkája szóba se jöhet. Elvégezzük becsülettel a királylyal megállapított dolgokat és azután jön az új választás, új parlament és ebben az új, nagy és hatalmas függetlenségi többség.

A nemzet felemelt fővel és bátor lélekkel néz az új küzdelem elé. Van hite és reménye ahhoz, hogy uralkodójával meg fogja egymást érteni és megtalálja azt az arany középutat, amelyen a változott viszonyok között ma már haladnia kell. Minden ruha elkopik és elszakad. Egyedül csak a 67-iki mondur lenne az, amely örökké tart? Rég kinötte azt már a magyar nemzet. Csak természetes, hogy helyébe újat és kényelmesebbet akar.

Meg is lesz az, csak csüggettség ne szállja meg a lelkeket és fel ne üljön ravasz és álszentelkedő bölcselkedéseknek.

HAZAMENT ÖLNI.

A feleséggyilkos Gitting vallomása.

Lapunk előző számában röviden megírtuk, hogy *Gitting Károly* new yorki mészároslegény, akinek a saját gyermeke azt mondta, hogy felesége megcsalja, hazament Budapestre s az állítólagosan hűtlen asszonyt lelötte.

A budapesti lapok nyomán most a következőkben adjuk *Gitting Károly* vallomását a vizsgálóbíró előtt:

— A feleségemet, Gruber Bertát, hét évvel ezelőtt, novemberben vettem nőül. Ekkor már hároméves fiúgyermekünk volt. Boldog házaseletet éltünk mindaddig, amíg Amerikába nem vándoroltam ki. Idehaza nem tudtam megélni. Elhatároztam tehát, hogy a családommal kimegyek Amerikába, ott munkához jutok, takarékosan élünk s ha már kis vagyont gyűjtöttünk össze, visszatérünk Budapestre. Közöltem ezt a szándékomat a feleségemmel, aki erre azt válaszolta:

— Menj ki csak egyedül! Ha majd biztos álláshoz jutsz, mi majd utánad megyünk.

Én nyugodtan utaztam el az új világba. Hét-nyolc hónapig dolgoztam, amikor egyszerre levelet kaptam a feleségemtől, aki a következőket írta:

„Elszakadtunk egymástól, ki tudja, találkozunk-e még az életben. Legjobb volna, ha végleg szakítanánk s közben megindítanánk a válópört.”

A levél rettenetesen meglepett. Azt hittem, hogy az asszony csak elkeseredésében írta e sorokat. Megvizsgáltam és kilátás-

ba helyeztem, hogy nemsokára utánam jöhetnek. Erre a levelemre egy hónap elmúltával válaszolt a feleségem. A válasza következő volt:

„Nincs már se feleséged, se gyermeked. Ne is küldj pénzt, mert van, aki szívesen ad, és örül, ha elfogadom.”

A válasz rettenetes hatással volt rám. Nyomban hajóra ültem és Budapestre utaztam. Amikor a feleségem meglátott, úgy vettem észre, megijesztette váratlan megjelenésem. Nagyon jól bánt velem, azonban mindenféle kifogással megtagadta asszonyi kötelességének teljesítését. Hosszas rimázkodás, könyörgés után sikerült rábeszélnem, hogy kövessen Amerikába. Így bucsuzott el tőlem:

— Mihelyt Amerikába érsz, küld a hajójegyét és én megyek utánad.

Kétszer klüdtem pénzt és hajójegyét a hűtlen asszonynak, de ő mindakétszer visszaküldötte, azt irván, hogy nem utazhatik utánam, hogy bolonddá tesz. Dűhtől elragadtatva levelet írtam, amelyben megfenyegettem a feleségemet és anyósomat, hogy hazautazom és agyonlövöm mindkettőt. Erre a levélre már nem kaptam választ. Ekkor ismét visszautaztam. Szerdán este érkeztem meg és ismerősömhöz, Hermannéhoz szállottam a Peterdy-utca 35. szám alá. Még aznap átmentem Budára és czéltalanul bolyongtam abban a reményben, hátha találkozom vele. De nem találkoztam. Szombat délelőtt megvártam az Albrecht-uton. Tudtam, hogy arra szokott járni. Tényleg jött is. Bement egy házba. Megvártam, míg onnan kijön. Ekkor meglátott és elnevette magát.

— Ha, ha! Hát te megint hazajöttél?

A fogadtatásnak már ez a módja is ingerelt, de türtőztettem magam. Kértem, hogy jöjjön velem, éljen gyermekeinek és én mindent megbocsátok.

— Neked nincs mit megbocsátani, — kiáltotta, — mert azt az embert szeretem és nem fogom megcsalni miattad. Különben is olyan aljas gazemberrel, mint te vagy, nem élek együtt!

Ezzel szembeköpött. Engem elfogott a düh, előrántottam a fegyvert és megöltem.

A vallomást jegyzőkönyvbe vették s a hitvesgyilkost átkisérték az ügyészséghez.

DAYTONBAN

Ohio államban és környékén RADÓ LAJOS ur képviseli a „Bevándorló“-t. Előfizetési díjakat felvehet és nevünkben nyugtázhat. Melegen ajánljuk Radó urat honfitársaink pártfogásába.

Hajójegyét és vasúti jegyét vásárolni és Pénzt az O. hazába küldeni legbiztosabb legjobb és igen előnyös Kiss Emil bankárnál állami Közjegyző 104 Second Street a hatodik emeleten New York! Tíz év fennállt Ifj. újságíróként

TRENTON LEGJOBB FOGORVOSA

Dr. J. S. Miller

184 SOUTH BROAD STREET.

Olcsó, jó, pontos és fájdalom nélkül dolgozik

ALAPITTATOTT 1889.

EGYESULT ERÖVEL.

JACOB KLEIN

MAGYAR BANKHÁZ, HAJÓ- ÉS VASUTI ÜGYNÖKSÉG, KÖZJEGYZŐI IRODÁJA

1340 Penn Ave., PITTSBURG, PA., & 207-6th Ave., HOMESTEAD, PA.

KÜLDÜNK PÉNZT az O-hazába olcsó áron és 30 nap alatt kézbesítjük a pénz átvételét igazoló postai adó levéllyel.

VESZÜNK ELADUNK külföldi pénzeket. Pénzeket elhelyezük bármely hazai bankba, vagy a magyar királyi postatakarékpénztárba és beszeressük az eredeti betétkönyvecskét.

ELADUNK HAJÓJEGYEKET a leggyorsabb hajókra a hajótársulatok eredeti árnál és utasaink a leggyorsabb vonattal a Pennsylvania Union depójáról továbbítatnak New Yorkba.

ELFOGADUNK BETÉTEKET A „HUNGARIAN AMERICAN SAVINGS & TRUST CO. JAVARA IS.

MAGYAR AMERIKAI TAKARÉK ÉS HITEL TARSULAT, DUQUESNE, PA.

Két százalékos csekk számlára.

Négy százalékos betét számlára.

ALAPTŐKE ÉS FŐLÖSLEG \$175,000.00.

Hazai Dolgok

A kivándorlás csapása.

BUDAPEST. Még be sem végződtek a cséplési munkálatok, a dunántúli magyar és sváb községek lakossága között máris kiütött az amerikai kivándorlási láz. Fialtal, munkabíró férfiak százai indultak el a tengerentúli utra, hogy ott folytassák a küzdelmet a dollárok után. Augusztus 10-től augusztus 22-ig Somogyból 216 fiatal ember ment Amerikába, többnyire olyanok, akik mostanában jöttek haza a katonaságtól, s a kiknek idehaza vagyonuk van, azonban mindenáron pénzt akarnak szerezni (?), de nem engedi a büszkeségük, hogy idehaza szolgálatba menjenek, jóllehet mindenütt találnának munkát. A bányáknál idehaza százezrekre keresnek megbízható munkást 3—5 korona napibér mellett, holott ma Amerikában sem érnek el legjobb esetben sem nagyobb munkabért. Akinek pedig kocsijalova van, azt az őszi szántásokhoz napi 6—7 korona bér mellett is szívesen veszik fel a gazdák. Érdekes jelenség különben, hogy az emberek annyira beleélték magukat az amerikai kivándorlásba, hogy nem használnak semmiféle intelem, jóakarát, amelylyel őket viszatartani akarják, sőt nem használnak a már Amerikában élő családtagok, rokonok, jóbarátok intő levelei sem, amelyeket nap nap után küldenek, hogy most ne menjenek Amerikába, mert ott is rosszak a kereseti viszonyok és hogy ők is szívesen jönnének vissza, ha nem szégyelnék, hogy teljesen kifosztva állanak mindenből... Ugyanígy áll a dolog a többi dunántúli vármegyékben is. Tolnából 144, Vasból 118, Zala- és Baranyamegyéből 109—109, Fehérből 98, Veszprém- és Győrmegeyből 96—96 és Sopronmegeyből 93 ember vándorolt augusztus 10-től augusztus 22-ig Amerikába. Amint azonban az előjelekből következtetni lehet, a következő hónapokban még nagyobb emelkedés várható. Sok helyen ugyanis csak a kukorica- és burgonyaszedés tartja itthon az embereket, mert abból akarják az utra szükséges összeget előteremteni. A munkás-kéz hiánya már most is annyira érezhető a Dunántúlon, hogy ha a viszonyok nem változnak, vagy ha a kormány gyorsan nem tesz valamit, úgy az anyagi pusztulást a legmagyarabb vidékek gazdái el nem kerülhetik.

A költő halála.

BUDAPEST. Fialalon, negyvenéves korában halt meg a Rókus-kórház műtőasztalán Taksonyi József fővárosi polgári iskolai tanár és ismert poéta. Taksonyi vidéken betegedett meg vakbélgyulladásban és felhozatta magát a fővárosba, ahol a Rókus-kórházban nyomban megoperálták. A műtét azonban már elkésett és röviddel utána Taksonyi kiszivedett. Felesége, Hadrik Anna, a jeles drámai színművésznő, akitől azonban több év óta különváltan élt és két árvája maradt. Taksonyi tehetséges költő volt és több kötet költeménye jelent meg. Lelkes bajnoka volt a függetlenségi eszméknek és minden évben ő volt az ünnepi szónoka a honvédsiroknál rendezett gyászünnepnek.

Öngyilkos járásbíró.

BUDAPEST. A Szabadság-téren egy 45—50 évesnek tetsző, elegánsan öltözött ur ember öngyilkos kísérletet követett el. Forgópisztolyal halántékon lőtte magát. Egy közrendőr akadt rá, aki azután kocsin a Rókusba szállította. Megállapították, hogy

kecskeméti illetőségű, Váradi Gyulának hívják és Kecskeméten járásbíró. Várady, akinek felesége egy Török-grófnő, régi család sarja és néhány évvel ezelőtt Losoncson bíráskodott. Nagylábon élt, fizetése nem fedezte szükségleteit. Ivásnak adta magát, tavalypedig nyugdíjazták. Hitelezői lefoglalták összes járandóságait, úgy hogy Váradinak egy garasa sem maradt. Néhány nappal ezelőtt buskomorrá vált. Azzal utazott el Kecskemétről, hogy Budapestre jön. Állapota életveszélyes.

Lehullott magyar korona.

ARAD. A törvényszéki palota homlokzatán elhelyezett magyar címerről leomlott a magyar korona. A városban arról beszéltek, hogy Suciu János orsz. képviselő szomszédos házában dolgozó román napszámások követték el a merényletet. A híresztelésekre Fábán Lajos törvényszéki elnök kijelentette: Bár a palota új, omlik a vakolata, s a korona minden erőszak nélkül is lehullhatott.

Öngyilkos földbirtokos.

ARAD. Jakabffy Gyula csanádmegei földbirtokos Gyula nevű jogász fia a „Három király”-szállóban agyonlőtte magát. Az öngyilkos fiatal ember szerelmes volt egy orfeumi táncosnőbe, Meyer Ilonkába, kire ezer koronát költött. Sokat pezsgőzött s a mikor elfogyott a pénze, megirt három bucsulevelet és halántékon lőtte magát. A táncosnő kijelenti, hogy csak párszor beszélt Jakabffyval, de pénzt nem fogadott el tőle.

A lépfene.

FORRÓENCs. Rakacza borsodmegei községben fellépett a lépfenejárvány. Szilbermann Adolf földbirtokos több szarvasmarhája hullott el. Az Egerben állomásozó honvédség Rakaczán akarta megtartani őszi hadgyakorlatait. Amikor a katonai parancsnokság a járvány fellépéséről tudomást szerzett, intézkedéseket tett, hogy a katonaság nyomban hagyja el a községet. A hatóságok a lépfenejárvány ellen a legmesszebbmenő erélyes intézkedéseket tették.

Bucsuestély.

KAPUVÁR. Sopronmegeye. A polgári kör Nagy László polgári iskolai igazgató tiszteletére bucsuestélyt rendezett a kör helyiségében. Ezt megelőzőleg a kör választmánya is ülést tartott. A polgári kör nevében Deutsch Miksa dr. ügyvéd szívélyes szavakkal méltatta a távozó elnök érdemeit, aki vizsont a személye iránt megnyilatkozott bizalmat és szimpatiaikat köszönte meg. A távozó elnök érdemeit, Mesterházy vál. tag indítványára, a kör évkönyvében megörökítik. Az ülés után bucsulakoma következett, amelyen Nagy László tisztelői és barátai vettek részt nagy számban, akik szíves kézzel szorításokkal és jó kívánságokkal bucsuztak el a

kapuvári társadalmi élet e rokonszenves tagjától, akit a kultuszminiszter a czeglédi állami polgári iskola igazgatójává nevezett ki.

Allami tisztviselők mozgalma.

KASSA. Az állami tisztviselők a törvényszéki palota nagy tanácstermében látogatott gyűlést tartottak, melyen több mint 700 tisztviselő vett részt s amelyen Horváth Sándor törvényszéki elnökhelyettes elnökölt. Hosszabb vita után, melynek folyamán elégedetlenségüket fejezték ki afelett, hogy Kassát kihagyták a magasabb lakbérbe sorozott városok közül, elhatározták, hogy a mult gyűlés határozatát az újabb tapasztalatokkal kibővítve a kormányhoz felterjesztik s ezt rövid időn belül öttagu küldöttség

VIOLET ARCCREAM

Májfolt, szeplő ellen legjobb a világon. Üde arcbórt ad. Ára 50 cent.

GLADIATOR

legjobb haj és bajusznövesztő szer. Ára egy dollár. A pénz előleges beküldése mellett bárhová megküldi a feltaláló:

Dr. J. BACKY, 100 Public Square, Cleveland, Ohio.

KLEIN ARTHUR

magyar bankháza

101 Hawkins Avenue Rankin, Pa.

Legbiztosabban küld és kamatoztat pénzt. Legjobb hajóra ad el jegyeket. Pereket, szerződéseket, konzuli hitelesítéseket, katona ügyeket biztosan elintézik.

MEGNYILT

a legnagyobb magyar gyógyszer-tár.

UNIONTOWN, PA. — — — 21 BROADWAY

Kapható mindenféle hazai gyógyszer, arczkrém, bajusz-pedró, sósborszesz, Superlin (Zacherlin) fuvóval stb. Ugy 6-hazai, mint itteni receptek szakszerűen elkészítetnek.

Póstai megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Beszélünk: magyarul, angolul, németül, tótul s a többi szláv nyelveken.

Pontos cím:

R. A. OLESHAK

UNIONTOWN, PA. — — — 21 BROADWAY.

MUNKAKERESŐK FIGYELMÉBE!

Honfitársak és honleányok! Ha jó munkát vagy helyet akartok, forduljatok teljes bizalommal Kovács munkaközvetítő irodájához, ahol mindig nagy számmal kerestetnek mindenféle munkások és munkásnők. Jelenleg is 200 embert keresünk bányamunkára, jó fizetés, sztrájk nincs, gáz nincs, közel Pittsburghhoz. Száz leányt keresünk jó házi és egyéb munkára.

Pontos cím: RUDOLPH KOVÁCH,
1524 PENN AVE. — PITTSBURG, PA.

MAGYAR FONOGRAF ÜZLET

280 Bowery, — — New York City.
Nagy és dus raktára a legjobb és legújabb éneklő gépeknek.

A LEGKIVÁLÓBB ÉS LEGVÁLTOZATOSABB MAGYAR DALOKKAL.

Egy gép ára 3 dollár 50 centtől felfelé,
magyar dalok darabja 35 cent.
Megbízható magyar üzlet. Magyar levelekre magyarul válaszolnak.

ENTREPRISE LIGHT CO.,
280 BOWERY — — NEW YORK CITY.

fogja átadni. A küldöttség vezetője Arnold Sándor táblai tanácselnök lesz.

Duhajkodó legények.

KECSKEMÉT. Minap egy kecskeméti vendéglőben nagyobb társaság borozott együtt. Jobbára fiatal legények, akik hamarosan lerészegedve, virtuskodásukban egyik társukat, Karaszia József nevű kőművesmestert minden ok nélkül sörösüvegekkel, boros poharakkal, botokkal úgy agyba-főbe verték, hogy Karaszia számtalan sebből vérezve, eszméletlenül esett össze. A társaság megugrott. A rendőrség emberei csakhamar megjelentek, az agyonnyomort áldozatot beszállították a városi kórházba; életbenmaradásához kevés a remény. A tettesek ismeretlenek; valószínűleg tanyai legények voltak.

Megölte az apját az anyjéért.

MAKÓ. Apagyilkosság történt, amelyet egy fiatal parasztleány követett el az anyjéért. Matheidesz Mihály kaszaperi orvadász rosszul bánt a feleségével. Részes ember volt és valahányszor részegen jött haza, embertelenül összeverte a szerencsétlen asszonyt. Minap éjjel korán került vissza a kocsmából, mert elfogyott a pénze és a feleségétől kért, mert még inni akart. Az asszony természetesen nem akart pénzt adni. Matheidesz erre torkaszakadtából ordított: „Pénzt ide, mert megöllek a fiaddal együtt!” Az asztalon volt a konyhakés, felkapta és az aszszonynak tartott vele. Fia, egy tizen-nolczesztendő legényke, csillapítani akarta, de az ittas ember ettől még dühösebb lett. Lekapta a falról a puskáját és ráfogta az asszonyra. A fiu, hogy megmentse az anyját, felvette a sarokban levő baltát és teljes erejével fejbevágta vele az apját. Matheidesz megtántorodott és összerogyott, de mindjárt felállt újra, mert nagyerejű ember volt. A fiu most újra fejbeütötte a baltával és ezzel az ütéssel megölte. A csendőrség reggel letartóztatta. Mindent megvallott, de azt mondja, hogy nem sajnálja, amit tett.

Szélhámos fiatalember.

MISKOLCZ. Néhány hónappal ezelőtt egy Weinstengl Armin nevű fiatalember élelmiszerszállító vállalat cím alatt irodát nyitott Miskolcson. A kellemes megjelenésű fiatalember mihamarabb ismert alak lett a városban s feltűnt nagy költsége. Most aztán kiderült, hogyan szerezte a pénzt. Völegénynek adta ki magát s arra, hogy ho-

mányt kap, több kereskedőtől hitelbe vásárolt árut, amelyet aztán zálogházba vitt. Hogy völegénységét igazolja, eljegyzési kártyákat is csináltatott s egy ilyen kártyát mutatott fel Weiszlovits Samu ékszerkereskedő előtt is, ki teljesen jóhiszeműen 2930 korona értékű ékszert adott ki a fiatal embernek azzal, hogy abból menyasszonya vásároljon magának. A fiatal emeber azonban napokig nem mutatta magát s amikor az ékszerkereskedő levélben szólította fel, hogy az ékszereket, vagy azok árát térítse meg, a fiatalember megugrott. Az ékszerkereskedő feljelentésére a rendőrség nyomozni kezdett s a nyomozás adatai Balassa-Gyarmatra vezettek, ahol a fiatal szélhámos szülei laknak. Horváth Károly rendőrkapitány rögtön Balassa-Gyarmatra utazott, ahol a fiatal szélhámost letartóztatta s még az éj folyamán Miskolcra hozta.

Jubileum.

NAGYMIHÁLY. Polányi Géza kir. közjegyző negyvenedik évfordulóját ünnepelte annak a napnak, hogy az ügyvédi vizsgálatot a budapesti ügyvédvizsgáló bizottság előtt letette. A népszerű jubiléum ez alkalomból a nagymihályi ügyvédi kar Frölich Gyula ügyvéd s az ottani kir. járásbíró bírói kara Bereznay János kir. járásbíró vezetése alatt testületileg üdvözölték.

Allatdíjazás.

PÁPA. A Veszprémmegyei Gazdasági Egyesület a vármegyei lótenyésztési bizottsággal karöltve lótenyésztési jutalomdíjkiosztást rendezett Pápán. Elővezetett összesen 64 darab anyakancza szopócsikóval és 27 darab két és hároméves kanczaesikó. A tenyésztők kiváló példányaikért összesen 1500 korona jutalmat kaptak.

Elpusztult község.

SÁTORALJAUJHELY. Nagy-Toronya községben óriási tűz ütött ki, amely csakhamar az egész falut lángborította. A falunak, amely összesen 800 lelket számlál, kétharmadrésze leégett, valamint elpusztul számos gazdasági melléképület, gazdasági felszerelés és takarmány. A kár igen nagy. Az alispán a tüzkárosultak felségélyezésére a minisztériumnál intézkedett.

Szerelmi dráma.

SZÉKESFEHÉRVÁR. Tompa János őrsi legény revolverrel háromszor rálőtt Molnár Mária falubeli jómódu leányra, mert az nem akarta viszonzni szerelmét. A leány halálosan megsebesült. A legény azután agyonlőtte magát.

Rablógyilkos merénylet.

TISZAUJLAK. Vakmerő rablógyilkossági merényletet követett el Horki Sándor 18 éves suhancz Zeisler Pál kereskedő ellen,

akinél mint hetes, régebbi idő óta szolgált. Mielőtt a házbeli lefeküdtek volna, észrevétlenül belopódzott Zeisler hálószobájába, az ágy alá bujt azzal a szándékkal, hogy gazdáját, akinél sok pénzt gyanított, ha gyilkosság árán is, meglopja. Miután a székrel leemelt ruhában mit sem talált, a mélyen alvó Zeisler párnája alatt akart a pénz után kutatni. De a sötétségben és izgatottságban nem tudta magát kellően tájékozni és ahelyett, hogy a párna alá nyúlt volna, a paplan alatt kezdett kotorászni, mire felébredt Zeisler s elkiáltotta magát:

— „Ki az?”

Erre a hetes a kezében levő késsel összevissza szurkálta Zeisler, akinek kiabálására elősiettek a családtagok, mire az elvetemedett gonosztevő a kamarába menekült. A csendőrök elfogták és beszállították a nagyszöllői fogházba.

Feljelentett község.

VESZKÉNY. Sopronmegye. A községben kiűtött a sertésvész, de a községi lakosság eltitkolta a betegséget és az elhullott állatokat sem a rendes dögtéren földelte el. Az elföldelést emellett olyan felületesen végezték, hogy a kutyák felkaparták a hullákat. A hatósági állatorvos most rájött a dologra és bünyefenyítő feljelentést tett a község ellen.

AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSÉG.

Alakult 1906. február 27. Cleveland, O.
A Szövetség célja: az Amerikában élő magyarok testületi összetartása, anyagi és erkölcsi érdekeinek védelme.
Osztályok alakulhatnak Amerika minden magyarlakta helyén.
Aki a Szövetség tagjává akar lenni, irjon alapszabályokért a titkári hivatalhoz. 305 Century Building, Cleveland, O.

OLVASÓINKHOZ.

Dr. Pólya László úr belépett lapunk munkatársai sorába. Mint ilyen előfizetési és hirdetési díjakat felvehet és nyugtázhat. Ajánljuk őt honfitársaink figyelmébe és pártfogásába.

EGYEDÜLI SZÉN ÉS FAKÉRESKEDŐ TRENTONBAN.

P. A. Spracklen

356-358 SOUTH BROAD STREET.
Olcsó és pontos kiszolgálás.

ZÁSZLÓ, JELVÉNY, MISERUHÁK

Saját készítésű legértékesebb egyleti zászlók, sapkák, egyenruhák, szalag és aranyjelvények
Bálok és ünnepekhez szükséges szalagok és diszítések raktára. Jutányos — áruk. —

LITVAY JÁNOS

8807 Buckeye Road, CLEVELAND, O.

RIZSÁK JÁNOS
passaicai pénzküldő budapesti irodája
IV. Sütő-utca 6. szám alatt van.
Irodavezető: RIZSÁK MIHÁLY.

RIZSÁK JÁNOS, KÖZJEGYZŐ

Magyar pénzküldő és váltó intézete
127-2 IK UTCA, PASSAIC, N. J.

Pénzt a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az ó-hazába. Az összes hajótársulatok meghatalmazott képviselője.
Mindennemű közjegyzői okiratok szakszerűen kiállítanak és konzultációs hitelesítetnek. Jogi, katonai és telekkönyvi ügyekben pontossággal járok el.
Reám bízott ügyekben pontosan és lelkiismeretesen járok el.
Az utasokat személyesen elkísérem a hajóhoz.
Utbaigazítást, felvilágosítást és tanácsot ingyen adok.

FIÓKÜZLETEK:
ALPHA, N. J. PHILLIPSBURG, N. J.
WHARTON, N. J. SOUTH BETHLEHEM, PA.

Fényképezeti

Müterm

Ha ezen hirdetést kivágja s behozza, minden tuczat kép után kap
INGYEN
egy életnagyságu képet.

A legjobb felvételek.
Vasárnap is nyitva.
S. ROBINSON
fényképész
1716 Centre Avenue,
PITTSBURG, Pa

Egry Csillagok.

Regény 5 részben.

Irta: *Gárdonyi Géza.*

(Kilencedik folytatás.)

A pap eközben behányta a földet a sirba, és meghalmozta, körülveregette az ásóval. Aztán erős ágat tört a temető szélén levő bokorból, egy keresztalakú ágat. Letűzte fejét a halmocskába.

— Oh, hogy az Isten elvett téged tőlem! — sirta az asszony a halmocskát átölelve.

És az arczát rányomta a puha földre.

— Az Isten elvette, az Isten vissza fogja adni, — felelte a pap az ásót és kapát a vállára vetve.

És folytatta:

— Némelyek előre mennek, és várják azokat, akiknek dolguk van még a földön. Néha a gyermek megy előre, néha a szülő, de a Teremtő úgy osztotta be, hogy aki a csillagok fölé kerül, legyen aki várja őt ottan.

Az asszony csendesen sirdogálva ment a pap után, s hogy a pap elhallgatott, újra felzokogott:

— Milyen szép szeme volt. Ugy-e, tisztelendő ur, milyen szép barna szeme volt!

XVIII.

Másnap lóra ültek, és megindultak le délnek, Szigetvárába.

Felhőtlen, meleg nap volt. A feldult falvakban mindenütt temettek és tetőztek. Némelyik faluban csak egy-két ember lézengett, mint az övékben. Az ilyen falvak népét részint elhajtották a törökök, részint megölték.

Mikor elérték a szigetvári nádast, a pap azt mondta Gergelynek:

— Az ur itthon van.

— Itthon? — kérdezte csodálkozva a gyerek. — Honnan tudja?

— Nem látod a zászlót?

— Ott a tornyon?

— Ott.

— Vörös és kék.

— Az ur színei. Ez mutatja, hogy az ur itthon van.

A náderdőbe értek, és egymás mellett lovagoltak.

A pap ismét megszólalt:

— Te, fiu, nem gondolod-e, hogy Dobó meghalt?

— A harcban?

— Ott.

Gergely nem gondolta. Dobó öszerinte legyőzhetetlen volt. Ha egymaga vág is neki a török hadnak, Gergely nem csodálkozik rajta.

— Ha meghalt volna, — szólt a pap, — én szívesen fogadlak fiamnak.

Azzal ráugrott az első fahidra, amely a vizen át a várba nyulik. Átmentek az újáróson, aztán megint egy rövid fahidat értek. A fahid az óvárosba nyulott, amelyben csak imitt-amott lézengett egy ember. A kettős tornyu templom előtt három gyümölcsös kofa üldögélt, s mind a három cseresznyét árult. A templom ajtaját vasalták.

Ott mindjárt megint egy hid következett, de már az hosszú és széles hid volt, s a víz is alatta mély.

— Most érünk a várba, — mondotta a pap. — De ideje is.

És gondosan körülörülte az arczát a zsebkendőjével.

A vár nyitva volt. A tágas udvaron egy veszettül nyargaló pánczélos embert pillantottak meg, azután egy másodikat, amint emezzel szembe vágatott.

A két pánczél egyforma alkotásu, a két ló szügyén is egyforma vértzet. Csak a két sisak különbözött: az egyik sima volt és gömbölyü, a másik tetején egy medvefej csillogott.

— Az az ur, — mondotta a pap, — az a medvefejes.

A két lovas karddal rohant egymásnak, s hogy összeroppantak, a két ló egymásnak ágaskodott, a két pánczélos meg úgy rácsatogott egymásra, hogy a kard szikrát hányt.

— Buzogányt! — kiáltotta a medvefejes, amint a lovak eltágtak egymástól.

Az arczát nem lehetett látni sem az egyiknek, sem a másiknak.

Az ajtóból a kiáltásra egy apród futott elő, és két egyforma, rézfejú buzogányt és két durva vaspajzsot nyújtott fel a hadakozóknak.

Azok újra egyet kanyarodtak a lovukkal, és az udvar közepén egymásnak rontottak.

A sima sisakos sujtott először.

A medvefejes a feje fölé kapta a pajzsot. Akkorát kondult az, mint a repedt harang.

Ugyanebben a paillanatban úgy vágta halántékon a medvefejes az ellenfelét, hogy a sisak behorpadt.

Erre a simasisakos visszarántotta a lovát, és eldobta a fegyvereit.

A medvefejes leemelte a sisakját és nevetett.

Teltarczu, barna férfi volt. Hosszu, tömött fekete bajusza mind a két arczához hozzá volt lapulva a sisak nyomásától, s a bajusz egyik szárnya felért a szemöldökéig, a másik lelógott a nyakáig.

— Bálint ur, — mondotta a pap a fiúnak tisztelettel. — ha idenéz, vedd le a kalapodat.

Azonban Török Bálint nem nézett feléjük. Az ellenfelét nézte, akinek a fejről a szolgálk levonszolták a sisakot.

A lovas, amint nagynehezen leránczigták a fejről a sisakot, legelőször is három fogát köpte ki az udvar kavicsos porondjára, aztán törökül káromkodott.

A kapu alól valami nyolcz török rab bujt elő és segített neki a pánczélból való kibontakozásban.

Hát ez is csak olyan török rab volt, mint a többi.

— No, melyiteknek van még kedve a mérkőzésre, — szólt a lovát ugratva Török Bálint. — Aki legyőz, szabadságot kap.

— Én, — szólt egy izmos, ritkaszakállu török. — Ma talán szerencsésebb leszek.

A többiek segítségével magára öltötte a nehéz vasruhát. Egy másik sisakot adtak a fejére, és másik lábvértet a lábára; mert

a lába nagy volt a töröknek.

Azután emelőrudakkal segítették fel a lóra, és nehéz, nagy pallost adtak a kezébe.

— Bolond vagy te, Ahmed, — kiáltott Török Bálint, — a pallos nem pánczélhoz való szerszám.

UJ GAZDA! UJ REND!

PITTSBURGBAN

az egyetlen szépen berendezett magyar étterem és kávéház a

LITTLE HUNGARY

ahol izletes ételekre, figyelmes kiszolgálásra talál.

911 FIFTH AVENUE

VAJDA és ZNAMENAK, tulajdonosok.

HERSKOVITS ADOLF

— magyar órás. —

Raktáron tart nagymennyiségű hazai órákat, lánczokat, karpereczeket, gyűrűket férfi és női mindennemű ékszereket s azokat a legjutányosabban árusítja. Kitűnő pipák raktáron!

UNIONTOWN, PA.,

83 W. MAIN STREET.

KAIL G. ÁRPÁD

bank és hajójegy üzlete

— Alapított 1890-ben. —

Közjegyzői iroda úgy hazai, mint amerikai ügyek elintézésére. Pénzküldés az ó-hazába hetenkint kétszer, a legpontosabban és legolcsóbban.

UNIONTOWN, PA. — W. MAIN STREET.

WARADY LAJOS

Hazai peres, — katonai ügyek pontos elintézése.

Pénzküldés az ó-hazába.

As összes hajóvonalak képviselője.

HÁZAK VÉTELE S ELADÁSA.

magyar közjegyző

449 S. BROAD ST., TRENTON, N. J.

DEUTSCH TESTVEREK

BANKHAZA

317 East Houston st., NEW YORK.

Törvényes képviselői a legjobb hajóvonalnak, Hamburg, Bréma, Rotterdam, Antwerpen vagy Flumén át a Cunard vonalon.

Pénzküldemények továbbítására az ó-hazába a legmegbízhatóbb cég.

KÖZJEGYZŐI HIVATAL.

Magyar kölcsönkönyvtár, tűzbiztosítás, csomagok kihozatala és hazaszállítása.

Levélczím:
DEUTSCH BROS.,
317 East Houston st., NEW YORK.

MONOPOL KÁVÉHÁZ

RUDNER és ROTH, tulajdonosok

NEW YORK 145 Második Avenue, a kilencedik utca sarkán

Kitűnő ételek és italok

A Magyaroknak Kedvenc találkozási helye
Szombat és vasárnap este elsőrangú cigányzene

— Már én csak így szoktam, — felelte a török. — Harczban is ez az én fegyverem. Törökül beszéltek.

Bálint ur visszacsatolta a sisakot a fejére, s a pallossal malmozva nyargalt az udvar körül.

— Rajta! — kiáltotta aztán a középnek rohanva.

A török felágaskodott a nyeregben, és a pallost két kézre fogva, nyargalt Bálint ur ellenében.

Azonban az is értette ezt a mesterséget. Amint összeérték, ő is felegyenesedett, és a pajzsával fogta fel a török iszonyu vágását. Ugyanabban a pillanatban megkapta a török karját és lerántotta a lováról.

A török féloldalt zuhant a porondra, aztán arcra esuklott.

— Elég volt, — szólott Török Bálint, a sisakrostélyt felcsapva. — Holnap, ha itthon leszek, megint mérközhetek velem.

— Ez nem igazság! — kiáltott a török, a mint kimarjult kézzel felemelkedett.

— Miért ne volna igazság? — kérdezte Bálint ur.

— Nem illő lovagtól, hogy kézzel rántsa le az ellenfelét.

— Hiszen te nem vagy lovag, ebatta pogány. Majd bizony töleked tanulok én lovagiaságot! Közönséges rablók.

A török duzzogva hallgatott.

— Csak nem nézitek tán lovagi mérközésnek, hogy én veletek kiállok, — folytatta kiabálva Török Bálint. — Nézze meg az ember a sok rongyosát!

— Uram! — kiáltott egy keszegsovány, szürkeszakállu rab. — Ma megint mérközésnek veled!

Az udvaron állók kacagtak.

— Persze, most azt hiszed, elfáradtam. No de az mindegy.

Azzal újra a fejébe nyomta a sisakot, amely az imént már az ölbe tett.

— Hányadszor verekszel velem, Papagáj?

— Tizenhetedszer, — felelte siralmasan a papagájorru török rab.

Török Bálint fogta a sisakját és eldobta.

— No, — azt mondja, — ennyit leteszek az erőmből. Ha eltalálsz, legalább örülhetsz.

Szembetűnő volt köztük az erőkülönbség: Bálint ur jól megtermett, javakorában levő

ember; csupa izom és mozgékonyosság. A török körülbelül ötven éves, izomtalan, görbe hátú ember.

Kopjával csaptak össze. Bálint ur mindjárt az első összecsapásnál úgy kivetette a nyeregből, hogy a török bukfenchez vetett a levegőben.

Ahogy lezuhant, a por fellegként csapódott szét körülötte.

A szolgák, apródok és rabok egyaránt kacagtak.

Bálint ur lehajigálta magáról a pajzsot és kezyüt, s leugrott a lóról, hogy az apródok a többi vastól is megszabadítsák.

Papagáj ezalatt feltápáskodott.

— Uram! — sirta, Török Bálint felé fordítva véres orcáját, — bocsáss engem haza! Özvegtem, árvám két éve vár otthon!

— Miért nem maradtál otthon magad is, pogány! — felelte haraggal Török Bálint.

Mindig megböszült, ha a rabok kegyelemért könyörögtek.

— Uram, — kiáltotta a rab a kezét tördelve, — essék meg rajtam a szived! Szép kis feketeszemű fiam van! Nem láttam két esztendeje!

És térden csuszott Bálint ur elé. Leborult a lábánál a porba.

Bálint ur az orcáját kendővel törülgetve felelte:

— Bár minden gaz török itt volna lánczon, a császártokkal együtt, rablógyilkos zsványok!

Azzal odább lépett.

A török port markolt fel a földről és a port utána szórva üvöltötte:

— Hát verjen meg Alláh, te rothadt szívű gyaurl! Bilinesben öszülj meg! Özvegged, árvád legyen, mielőtt meghalnál! Tanítsd meg Alláh háromszor úgy sirni, mint ahogy én sírok, mielőtt a pokolra löknék a lelkeidet!

S hogy így átkozódott, a könny ömlött a szeméből, és vérré válva csurgott le zuzódott orcáján.

A szolgák elhurezolták a dühtől tajtékzó pogányt, és a kuthoz vitték, ahol irgalmatlanul megmosták.

Török Bálint hozzá volt már szokva az ilyen jelenetekhez. Boszantotta. De sem a szép szó, sem az átkozódás nem oldott az ő

várában lánczot.

Elvégre is minden rab, minden időben és minden helyen szabadságért sir, csakhogy az egyik hangosabban, mint a másik. Gyerekkora óta élt ilyen rabkőnyörgések közt Török Bálint, és hát abban az időben a rabokat a belső gazdaság értékei közé számították. Kit pénzen váltottak ki, kit esérébe magyar foglyokért. Hát hogyan is lehessen azt gondolni, hogy egy ellenséges rabot csak úgy Isten nevében elereszsenek.

Tartotta a hátát, karját, hogy az apródok lekeféljék, aztán a bajszát boszus pirossággal sodorgatva, a paphoz lépegetett.

— Kedves papom, az Isten hozott! — mondotta a kezét nyujtva. — Hallottam, micsoda forrázáson estél keresztül. Seбай, páterkám, legalább uj bőröd lesz!

— Nagyságos uram, — felelte a pap, a kezében tartva a süvegét, — az én bőröm, az

Ha bajba jutott, forduljon

NAAR MANFRED

BÉKEBIRÓHOZ,

15 E. STATE STREET, TRENTON, N. J.

aki tanácscsal, segítséggel látja el.

MAGYAR, NÉMET, TÓT, LENGYEL STB.

TOLMACS MINDIG KÉZNÉL.

HA BETEG

és szüksége van megbízható orvosságokra, úgy forduljon bizalommal

ERPF ARTHUR

őhazai okleveles gyógyszerészhez

PITTSBURGHBA

ahol kapható mindennemű hazai gyógyszer és különlegesség, továbbá szépitők és pipere cikkek.

Ugy hazai mint itteni receptek pontosan készíttetnek. Póstaí megrendeléseknek pontosan eleget tesznek.

Pontos cím:

LINCOLN PHARMACY
Pittsburg, Pa — — 2307 Forbes street.

LEGJOBB, LEGOLCSÓBB

hazai regény és imakönyvek, hangszerek és kották, valamint mindennemű hazai importált árucikkek FALKENSTEIN SOMA-nál szerezhetők be.

— Irjon árjegyzékért. —

FALKENSTEIN SOMA,

a „Bevándorló“ new yorki megbízottja.
314-316 E. 9th St., 1. floor. New York.

EURÓPAI GYÓGYINTÉZET.

Bármily régi betegségben is szenved s ha orvosai ez ideig hiába gyógykezelték, forduljon bizalommal hozzánk. A mi európai gyógyintézetünkben mindennemű betegségek gyorsan és sikeresen kezelhetők.

ORVOSI TANÁCSOT INGYEN ADUNK.

Redelő-órák hétköznapon reggel 9 órától est 8 óráig, ünnepnap délelőtt 10 órától délután 3 óráig.

EUROPEAN MEDICAL INSTITUTE
402 GRAND ST — — PITTSBURG, PA.

BÁMULATOS ÓRÁK

Ezt a remek 14 karatos aranylemezes órát egy dollár 60 cent beküldése mellett bérmentve megküldjük bárkinek bárhová. Minden órával küldünk egy évig érvényes jótállást. Minden óra 36 óráig járó rugóval van ellátva.

Ha az órát megkapta és minden tekintetben megfelel, akkor még egy dollárt kell a címünkre beküldeni. Ezen órák mindegyike egyenlő értékű a tíz dolláros órákkal. Előnyös ajánlatunknak csakis az a célja, hogy árunkat a magyarsággal megkedveltsük. Irjon még ma. Minden levél így címezendő:

WATCH SUPPLY CO.,

BOX 322 MONTCLAIR, N. J.

CHICAGO ÉS KÖRNYÉKE MAGYARSÁGÁNAK FIGYELMÉBE!

Dr. BOTTLIK LAJOS

BUDAPESTI EGYETEMES ORVOSTUDOR

volt csász. és kir. katonarvos, a magyar kir. posta-, távirtda és telefon, a m. kir. államvasutak és a csász. és kir. Kassa-Oderbergi vasut volt orvosa

Jelenleg chicagói kórházi igazgató-főorvos, konzultációs orvos, a legkülönfélébb és legsúlyosabb betegségeket a legtudományosabb alapon és az orvosi tudomány eddig elért legmagasabb szívonán, a legjobb eredménnyel gyógyítja. Különös szakképzettséggel gyógyít mindenféle férfi és női betegségeket a legnagyobb TITOKTARTÁS mellett jótállással. — Levelekre válaszol:

Dr. LOUIS BOTTLIK

420 SO. HALSTEAD STREET. — — Telephone Monroe 1116. — — CHICAGO, ILL.

a legkisebb baj. Nagyobb baj az, hogy elvittek, megölték az eklézsiámat. Szegény anyámat is megölték.

— Hogy a kutya egye meg! — duhogta Török Bálint visszafordulva. — Az egyik átkoz, hogy nem ereszttem el, a másik meg oktat, hogy mi a lovagiasság?

A pap hallgatott.

— Kiállok vele pallossal, — folytatta a paphoz fordulva, — nekem jön, mint valami hóhér. Ez neki lovagi játék. Hanem mikor én lerántom, akkor még neki áll feljebb.

Boszusan huzott egyet a nadrágja szíján, s vörös volt, mint az a medve, amely czimerként ágaskodott a kapuján.

Aztán a fiura nézett.

— Hát ez az? — kérdezte csodálkozva.

— Szállj le hamar, — mondotta a pap, — és vedd le a süvegedet.

A kis mezítlábas, kardos gyerek áttette a nyergem a lábát és lecsuszott a lóról: megállott Török Bálint előtt.

— Ezt a lovat te szerezted? — kérdezte Török Bálint.

— Én, — felelte büszkén a gyerek.

Török Bálint kézen fogta a gyereket, és olyan sebesen vitte a feleségéhez, hogy Gábor pap alig bírta őket követni.

Az asszony a belső vár kertjében volt.

Befőttekét kötöztött a cselédeivel egy malomkőasztalon. Egy szőke pap is dolgozott velük, a várnak a plébánosa. Közelükben meg egy öt éves és egy három éves fiúcska játszadozott.

— Kata lelkem, nézzed csak! — kiáltott Török Bálint nevetve, — a Dobó apródja! Gergő itt már tudta, hogy kezet kell csókolnia.

A kékszemű kis svábasszony eléje guggolt, úgy nézte mosolygó csodálkozással, aztán megcsókolta az orcáját.

— Ez? — kérdezte a plébános felfuva az orcáját, — hiszen ez még szopik!

— Szopik ám, törökvért, — felelt a váru.

— Éhes vagy-e, kis katonám? — kérdezte az asszony.

— Éhes vagyok, — felelte Gergő, — de előbb Dobó urhoz szeretnék menni.

(Folytatás következik.)

Gross Ede

Brandler L.

Yorkville Boulevard

előkelő magyar kávéház a felsővárosban

1393 MÁSODIK AVENUE

a 72. és 73. utcák között

Tulajdonosok:

GROSS EDE és BRANDLER L.
MINDEN NAP CZIGÁNYZENE

Kitűnő magyar ételek és jó italok
Pontos kiszolgálás

POMPÁS BILLIÁRD ASZTALOK

The Friedman Print

215 BOWERY

NEW YORK

Elvállalja alapszabályok s minden-
nemű nyomtatványok elkészítését.
Kitűnően felszerelt magyar nyomda.

A „BEVÁNDORLÓ”-T ITT KÉSZITIK.
Elv: csinos kiállítás olcsó árak mellett.

I. BOSS

111 SECOND STREET — — — PASSAIC, N. J.
Mindenféle szivarok és dohányok importálása.
KÜLÖNÖSEN JÓ A KOSSUTH ÉS GRÓF
BATTHYANYI DOHÁNY
Megrendelések nagyban és kicsinyben vidékre is

CHARLES R. KEAR

HARRY F. POTTER

elnök

pénztárnok

ELSŐ NEMZETI BANK

First National Bank

MINERSVILLE, PA.

Alapított 1864-ben. Schuylkill-Coun-
tynak legöregebb nemzeti bankja.

Alaptőke \$50,000,00

Tartalékalap és szét nem

osztott nyereség..... \$75,000,00

Elfogad pénzbetétet és a pénzt csekk
alapján vagy szóbeli felkérésre azonnal
visszafizeti.

Pénzküldéseket a világ bármely részébe
bank- vagy póstaútvány útján eszközöl.

THE "STATE BANK"

AZ ÁLLAM BANKJA.

378 Grand Street, New York City

Elnök Richard O. L., alelnök Kohn Arnold, má-
sodalelnök Burckett L. Walter, pénztáros
Voorhis A. I., alpenztáros Kneisel János.

Tőke, felesleg, nyereség,
több mint \$1,000,000

Betétek több mint 16,000,000

Pénzküldeményeket elfogadnak a világ minden
részébe.

Hajójegyek minden vonalra kaphatók.

KÉPVISELŐINK.

vetkező helyeken olyképp, hogy előfizetési díjakat fel-
vehetnek és nevünkben nyugtázhatnak:

Krupcsinszky Adolf ur Elizabethport, N. J.

Makray Jenő ur South River, N. J.

Panykó István ur New Brunswick, N. J.

Perbeth Ferenc ur Union City, Conn.

Getsy János ur Torrington, Conn.

Sághy József ur Wells Creek, Pa.

Terhán János ur Yonkers, N. Y.

Ami Kedvelt Bankárunk

JOS. TOMCSÁNYI

Homestead, Pa. Duquesne, Pa.

MEGBIZHATÓ BANKÁROK

E rovat alatt oly bankcégeket nevezünk
meg, amelyekhez honfitársaink bátran fer-
dulhatnak pénzküldés vagy pénzbetételi
céljából.

NEW YORK ÁLLAM.

Knauth, Nachod és Kühne, 15 William street, New
York.

Kiss Emil, 104—2nd Ave., New York.
Tíz év óta fennáll.

Németh János, 457 Washington street, New York.

Deutsch Testvérek, 317 Houston street, New York.

Pénzküldés, hajójegyiroda és közjegyzői hivatal.
The Oriental Bank, 182—184 Broadway, New York.

Csekkontó, hitellevelek, külföldi értékpapírok
megvétele és eladása.

PENNSYLVANIA ÁLLAM.

B. Hendler, successor to A. Hendler Sen. & Co.
Cassandra.

Pénzküldemények Magyarországra és Európa bár-
mely részébe olcsón, gyorsan és biztosan. Hajóje-
gyek az összes vonalakon az 6-hazába és az óhazá-
ból sehol olcsóbban nem kaphatók.

First National Bank, Első Nemzeti Bank, Miners-
ville.

Alaptőke \$50,000.00, tartalékalap és szét nem osz-
tott nyereség \$75,000.00. Elnök Charles R. Kear,
pénztáros Harry F. Potter.

Róth József és Fiai, a monongahela völgynek legre-
gibb bankháza, saját épületében, ötödik Ave. és
Locust street sarkán, McKeesport, Pa.

Pénzküldés az 6-hazába gyorsan, pontosan a legol-
csóbb árfolyam mellett. Hajójegy eladás az összes
vonalakra a legalacsonyabb árak mellett. Közjegy-
zői okiratokat szakértelemmel kiállítanak és a kon-
zultus hitelesítést beszerzik. Jos. Roth and Sons.

Hungarian American Savings & Trust Co., Duquesne
Magyar Amerikai Takarékos és Hitel Társulat,
Duquesne.

Alaptőke és fölösleg 175,000.00 dollár. Pennsylv-
nia állam legerősebb bankházainak egyike s az egye-
dül magyar államilag ellenőrzött magyar bank Ame-
rikában. Igazgatói és részvényesek magyarok. Fizet
két százalékos csekk számlára, 4 százalékos betét
számlára. Pénzküldés, hajójegy eladási és közjegy-
zői iroda.

Klein Jakab, magyar bank és váltóüzlete, 1349 Penn
Avenue, Pittsburg.

Megbízható pénzküldő és hajójegy elárúsító. Ké-
szen közjegyzői okiratokat és elvállalja hazai ügyeknek
elintézését.

Tomcsányi József, Homestead és Duquesne.

Klein Arthur, Rankin, Pa.

Hajójegyek, pénzküldés, hazai ügyek elintézése.

Kall G. Árpád, Uniontown, Pa.

Amerikai és hazai ügyek elintézése. Közjegyzői
hitelesítés. Pontos pénzküldés.

MICHIGAN ÁLLAM.

The People's Savings Bank, A nép takarékos bankja,
Detroit.

Alapított 1871. tőke \$500,000, fölösleg \$350,000,
takarékbetétek 11,000,000. M. W. O'Brien elnök, F.
A. Schulte alelnök, Geo. E. Lawson pénztáros, J. E.
Bodde segédpénztáros, R. W. Smylie ellenőr, J. E.
Keena jogtanácsos. Fióküzlet Gratiot Ave., üzlet-
vezető Ino. N. Wolfshlager.

MISSOURI ÁLLAM.

The Farmer's & Miner's Trust Company, a gazdák és
bányászok trustt kompaniája, Bonne Terre.

Bejegyeztetett 1890-ben. Tőke \$100,000.00. R. E.
S. Parsons elnök, F. J. Thomure alelnök, F. H.
Dearing titkár és pénztáros.

OHIO ÁLLAM.

Perczel Lajos, 532-534 Pearl street, Cleveland.

The Dollar Savings & Trust Co. Youngstown.

Vagyon \$1,500,000. Pénzküldés gyorsan, olcsón és
pontosan. Pénzbetétek után 4 százalékos kamatot fizet.
Üzletvezető: Burger B. Lajos.

WISCONSIN ÁLLAM.

Merchants and Savings Bank, Kereskedelmi és taka-
rékos bank, Kenosha.

Wisconsin állam felügyelete alatt. H. B. Robinson
elnök. Tőke \$25,000. Elad hajójegyeket minden vo-
nalra. Pénzeket elküld a világ bármely részébe. Ta-
karékbetéteket elfogad.

NEW JERSEY ÁLLAM.

Rizsák János, 128 Second street, Passaic.

Chester Frank Dyer urnak, az amerikai Egyesült
Államok budapesti főkonzulának irodája Budapeston,
V. Urmu-utvar 21. szám alatt van. A főhonosági fuzet
ügynökségének irodája: Fiume, Andrássy ut 23.
Magyar amerikaiak, akik az 6-hazában neheztel-
kel találkoznak, forduljanak oda.